

MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA "VALAHIA" DIN TÂRGOVIȘTE
IOSUD – ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE
ECONOMICE ȘI UMANISTE
DOMENIUL FUNDAMENTAL ȘTIINȚE ECONOMICE
DOMENIUL CONTABILITATE

TEZĂ DE DOCTORAT
POSIBILITĂȚI DE COMENSURARE ȘI
CONTABILIZARE A ECONOMIEI SUBTERANE
REZUMAT

CONDUCĂTOR DE DOCTORAT,
Prof. univ. dr. Victor MUNTEANU

DOCTORAND,
Alin Sergiu NIȚU

TÂRGOVIȘTE

2022

CUVÂNT ÎNAINTE

Susținerea lucrării îmi oferă prilejul de a constata că orice efort are o finalitate reușită, chiar dacă la începutul Școlii Doctorale mi se părea a fi la un orizont de timp foarte îndepărtat.

Această lucrare, pe lângă confirmarea afirmației că utilizarea contabilității contribuie la combaterea economiei subterane, mi-a oferit și ocazia de a-mi clarifica un punct de vedere privit ca o axiomă cu duble semnificații contabile, „contabilitatea contribuie la combaterea sau ascunderea economiei subterane?”.

Deoarece în calitate de practician în insolvență sunt asociat coordonator în firma Acon Insolvency Group SPRL care face parte din grupul de firme ACON cu activități de contabilitate, expertiză, audit financiar și consultanță fiscală, am avut impresia că experiența dobândită și practica efectuată mă vor ajuta să realizez ușor și repede această lucrare. Pe parcursul celor trei ani, am înțeles totuși că nu este suficient, socoteala din târg nu este ca cea de acasă, și că aparențele pot înșela ușor, fiind nevoie de multă muncă și ore de studiu.

Susținerea prezentei lucrări, îmi oferă prilejul să mulțumesc domnului profesor universitar Munteanu Victor pentru insuflarea unei atitudini optimiste, pozitive și determinante pentru a duce la bun sfârșit această cercetare, în distinsa și onoranta pentru mine, calitate a dânsului de conducător științific.

Mulțumirile mele le adresez și cadrelor didactice ale Școlii doctorale din Universitatea Valahia, în primul rând domnilor profesori Popa Ștefan și Cucui Ion, pentru îndrumarea, sprijinul, sfaturile și de ce să nu spunem atenția continuă și constantă arătată pe durata studiilor doctorale, care, de câte ori a fost necesar, m-au sprijinit în demersul de a rezolva toate necunoscutele apărute în această perioadă.

Mulțumesc personalului Centrului de Cercetări și Studii în Contabilitate și Finanțe din cadrul I.C.S.T.M.- Universitatea Valahia din Târgoviște, care de fiecare dată când am solicitat m-au îndrumat și ajutat la studiul individual și cercetarea teoretică și practică.

Doresc în special și nu în ultimul rând să mulțumesc familiei mele, soției și copiilor mei, care, poate fără să arate, au fost alături de mine, în special prin crearea unui climat de liniște și înțelegere, prin susținerea morală și răbdarea, fără de care nu aș fi reușit să duc la capăt acest demers de cercetare științifică.

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	2
CUPRINS	3
1. Cadrul contextual, actualitatea, interesul și motivația realizării cercetării.....	4
2. Stadiul cunoașterii la nivel internațional, european și național.....	5
3. Obiectivele cercetării.....	6
4. Demersul științific.....	9
5. Metodologia de cercetare științifică	10
6. Structura demersului științific	11
Cuvinte cheie	11
Etapele urmate în cercetare.....	11
Structura lucrării de cercetare	13
7. Concluziile aplicativ-teoretice privind comensurarea și contabilizarea economiei subterane în scopul combaterii eficiente a acesteia	14
8. Concluzii reieșite din studiul aplicativ-practic legat de utilizarea contabilității pentru comensurarea economiei subterane	17
9. Concluziile cercetării empirice având ca temă posibilitățile de comensurare și contabilizare a economiei subterane	20
10. Contribuții proprii privind posibilitatea comensurării și contabilizării economiei subterane	22
11. Limitele cercetării.....	29
12. Perspectivele de cercetare	31
13. Diseminarea rezultatelor cercetării.	31
14. Lista de lucrări.....	32
Curriculum vitae	36

1. Cadrul contextual, actualitatea, interesul și motivația realizării cercetării

Teza de doctorat cu tema **„POSIBILITĂȚI DE COMENSURARE ȘI CONTABILIZARE A ECONOMIEI SUBTERANE”** țintește abordarea unei zone deosebit de importante, mereu de actualitate, cu implicații diversificate și valențe amplificate de practică și teoria contabilă și managerială a persoanelor cu comportament comercial și fiscal inadecvat unei economii corecte de piață.

Actualitatea acestei teme este dată de contextul epidemiologic național și internațional nefavorabil determinat de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, de criza energetică și războiul din Ucraina, situație ce va marca profund evoluția economică și social-politică a omenirii și va influența dramatic economia mondială, implicit și economia subterană ca parte a economiei reale caracterizată de globalizare, dezvoltare durabilă, digitalizare, și lupta pentru resurse.

În acest context competitiv și complicat, din punct de vedere economic, șansa de supraviețuire a actorilor economici și populației este grav afectată, putând apela la mijloace mai mult sau mai puțin ortodoxe, care țin de economia subterană, pentru a face față acestei lupte economice.

Motivația cercetării rezidă în analiza aspectelor economiei subterane plecând de la cauzele care o generează, constatând anumite aspecte măsurabile, găsind și propunând anumite soluții de comensurare și contabilizare, pentru a putea fi gestionată eficient și redusă dacă nu chiar eradicată, prin prisma interesului:

- teoretic – concluziile noastre pot contribui la îmbunătățirea cadrului conceptual pentru reflectarea cât mai corectă a influenței financiare a economiei subterane asupra bugetului public;
- practic – demersul nostru poate contribui la clarificarea unor aspecte din problema sensibilă a comensurării și contabilizării efectelor economiei subterane ;
- metodologic – cercetarea noastră poate influența și provoca o conexiune metodologică de armonizare a metodelor de măsurare și contabilizare a economiei oficiale și a celei neoficiale.

Valențele de originalitate, complexitatea și în mare dificultate a cercetării în acest domeniu interesant își găsește resursa în problematica și agregarea conceptelor de genul economie subterană, fraudă, muncă la negru, corupție, trafic ilegal, evaziune fiscală, etc.

Sugestiile propuse pe tot traseul cercetării, în vederea depistării de soluții practicabile pentru identificarea cauzelor și modalităților de manifestare a economiei subterane, vor să fie catalizatorul perfecționării instituțiilor statului cu participarea societății civile pentru reducerea acestei economii.

Desfășurându-mi activitatea profesională și de practician în insolvență în cadrul grupului de firme ACON, unde am luat cunoștință cu multe aspecte din economia subterană regăsite în diferite forme și măsuri în societățile ajunse în stare de insolvență sau faliment, opțiunea pentru alegerea temei a fost o urmare firească a acestei profesii care se manifestă în aria de interes a cercetării.

2. Stadiul cunoașterii la nivel internațional, european și național

Pentru realizarea unei lucrări de cercetare, indiferent de domeniul ales, mai ales în ceea ce privește economia subterană, este necesară o analiză sistemică și sintetică a stadiului cunoașterii acestuia, fiind un ingredient de neevitat al oricărei economii dar în mod specific economiei de piață.

Granițele definitorii ale acestui tip de economie sunt greu de aranjat, majoritatea punctelor de vedere ale celor care s-au aplecat asupra acestui subiect, dezbătând-o și încadrând-o în cadrul economiei tratate ca un întreg, abordările fiind atât de natură economică cât și juridică.

Cercetările privind economia subterană sunt diverse, plecând de la relaționarea acesteia cu actori cu comportamente aparent normale ce invocă principiul consacrat în dreptul privat „este permis tot ce nu este interzis de lege”¹, până la comportamente individuale interlope, corupte, care acționează de cele mai multe ori prin forme și metode care ocolesc traseele economice obișnuite, legale, în scopul îmbogățirii.

Economia subterană este un fenomen complex, cu implicații economice și reverberații sociale, foarte controversat, recunoscut dar în același timp încurajat, cu multe definiții și interpretări variate (ascunsă, neobservată, neregulată, din umbră, la negru, informală, ilegală, paralelă), toate marcând-o drept subramură a economiei reale.

Datorită importanței ei prin prisma efectelor negative asupra societății în ansamblu, economia subterană face obiectul multor organisme naționale și internaționale, publice sau private, guvernementale sau nonguvernementale, economice și sociale, din mediul academic sau nonacademic, înșiruirea putând continua.

¹V. Stoica, *Dreptul material la acțiune în materia drepturilor reale principale*, în RRDP nr. 4/2018, p. 23..

O înșiruire selectivă, fără a fi limitată, cu privire la preocupările în domeniu și autoritățile/organismele emitente la nivel internațional este prezentată în materialul bibliografic, din care merită a aminti de exemplu Națiunile Unite², Parlamentul și Consiliul European³, Comisia Europeană⁴, Organizația Internațională a Muncii, asociații profesionale.

Pe plan intern, din punct de vedere legislativ, abordarea economiei subterane, a fost o preocupare pe agenda de lucru a Parlamentului⁵, Guvernului, Curții Constituționale, BNR și altor autorităților publice implicate care au emis actele subsecvente de interpretare metodologică și punere în aplicare a legilor în acest domeniu.

Din punct de vedere academic, profesional, științific, în cercetarea economiei subterane, s-au implicat Institutul de Economie Națională, Consiliul Fiscal, facultățile economice și juridice în domeniu, diverse asociații profesionale, reviste științifice, doctoranzi și masteranzi cu activitate în acest domeniu.

3. Obiectivele cercetării

Orice activitate, indiferent de natura acesteia, presupune fixarea unor obiective, plecând de la un anumit scop și un obiectiv principal.

În prezenta lucrare, scopul cercetării a urmărit identificarea posibilităților de comensurare a economiei subterane pentru a o putea contabiliza plecând de la ideea că orice problemă poate fi soluționată dacă se cunosc toate cauzele și resorturile ce o creează și pe baza cărora funcționează.

Perfecționarea unor metode vechi sau identificarea unora noi cu posibilități concrete de măsurare a economiei subterane, ce constituie punctul de plecare-obiectul de cercetat, a necesitat formularea câtorva întrebări:

- *Economia subterană este legată de sectorul formal al economiei, cauză și efect marginal al acesteia?*
- *Economia subterană, ca parte a activității economice, poate fi identificată, reprezentată, comensurată prin date și informații palpabile?*

²Convenția Națiunilor Unite Împotriva Traficului Illicit de Droguri și Substanțe Psihotronice (1988), Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate (2002), Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției (2003).

³Directiva (UE) 2017/1371 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal.

⁴Comisia Europeană (2016). *Taxation trends in the European Union Data for the EU Member States, Iceland and Norway*.

⁵Legea nr.241/2005 republicată - privind prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

- *Informația contabilă poate fi o componentă indispensabilă a sistemului informațional economic, iar contabilitatea o sursă pertinentă de informații pentru depistarea și cuantificarea economiei subterane?*
- *Comensurarea și contabilizarea economiei subterane din perspectiva legalității, influențează strategia decizională în diminuarea până la eliminare a acestui tip de economie?*
- *Contabilizarea acestui tip de economie ascunsă devine condiție majoră în combaterea ei eficientă prin: diagnosticarea și măsurarea ei prin indicatori elaborați prin prisma resurselor și efectelor, evidențierea deficiențelor de manageriere a acesteia și de oferire de soluții și alternative pentru a se lua cele mai bune și optime decizii în realizarea acestui deziderat.*

Aceste întrebări au fost abordate, analizate și s-a răspuns la ele, luând în considerare cele două fațete ale economiei, complementare, respectiv contabilizarea economiei subterane și efectul asupra combaterii acesteia în scopul îmbunătățirii performanței economiei în ansamblu.

Dorind să genereze plusul de valoare într-o zonă complicată cum este economia subterană și urmărind crearea de cunoștințe utile și practice necesare mediului economic, actualul demers științific s-a focusat pe realizarea unui obiectiv fundamental și a mai multor obiective conexe.

Obiectivul principal, de ansamblu și definitoriu al lucrării, pe aceeași linie cu scopul mai sus enunțat, este conceperea unui studiu plecând de la teorie, continuat cu o cercetare aplicativ-practică și metodologică pentru identificarea influențelor biunivoce dintre economia la vedere și economia subterană, în scopul măsurării acesteia din urmă prin utilizarea contabilității ca punct comun de reflectare uniformă a economiei în ansamblu, pe baza referențialului național pus în acord cu cel la nivel european și internațional.

Obiectivul de bază al prezentei teze, se constituie din câteva obiective operaționale la care se va răspunde pe parcursul cercetării:

- **O_{s1}**: *Primul obiectiv operațional are în vedere o delimitare conceptuală și o interpretare aflictivă a cadrului economiei subterane pe un fâgaș instrumentativ-criteriu de analiză și cauzele economiei subterane:*
 - natura umană (cetățeanul) și condiția umană (statul) componente indispensabile economiei;
 - impozitarea și presiunea fiscală;

- inconsecvența și/sau incoerența legiuitorului;
- birocrația;
- prohibiția unor activități;
- fenomene internaționalizate: sărăcia, războaie, globalizarea;
- cauze sociale, economice, politice și comunitare;
- cauze psihologice.

Capitolul I este cel în care se regăsesc aceste delimitări.

- **Os2:** *Obiectivul doi* realizează o identificare a caracteristicilor, formelor de manifestare și particularitățile economiei subterane în România, obiectiv urmărit în capitolele 2, 3 și 4 ale lucrării, urmărindu-se:

- dualismul economiei subterane-legal și ilegal;
- numerarul-metoda de plată cea mai eficientă a economiei subterane;
- alte metode de plată utilizate în economia subterană;
- actorii participanți la economia subterană;
- activități incluse și/sau excluse în/din sfera economiei subterane.

În cadrul acestui obiectiv vom pune accent pe următoarele forme de manifestare a economiei subterane prin prisma unor caracteristici ce pot fi măsurate și contabilizate:

- Frauda fiscală;
- Migrația ilegală;
- Munca la negru;
- Traficul de bunuri de lux (autoturisme, bijuterii, blănuri, etc);
- Prostituția;
- Traficul și consumul de droguri;
- Traficul de arme, material exploziv și alte material sensibile;
- Activități casnice aparent inofensive.

- **Os3:** *Obiectivul al treilea* este reprezentat de comensurarea și contabilizarea economiei subterane în România, obiectiv urmărit în capitolele 5 și 6 ale lucrării, tratând:

- zonarea economiei subterane (neagră, gri, albă);
- metode de comensurare a economiei subterane;
- contabilizarea economiei subterane;
- contabilitatea, înger sau demon pentru economia subterană?

- **Os4:** *Obiectivul patru* privește aspectele rezultate din contabilizarea economiei subterane în condițiile digitalizării și utilizării contabilității Cloud; acestea fac obiectul capitolelor 6 și 8 ale lucrării.

4. Demersul științific

Elaborarea lucrării înseamnă un efort științific complex care să aibă ca sprijin un areal tematic bine fixat (permițând emiterea de raționamente valide, cu argumente teoretice și potrivite acestei economii) și să aibă ca premise identificarea de soluții, legături și determinări între aspectele economico-sociale și/sau juridice care condiționează sau sunt influențate de latura subterană a economiei.

Nenumăratele cercetări privind analiza morfologiei economiei subterane, au creat cadrul epistemologic de a induce lămuriri și delimitări bazate pe criterii și tehnici cât mai convingătoare.

Acest tip de economie este o construcție teoretică destul de complexă, privită ca fenomen cu implicații sociale și economice profunde asupra societății. Majoritatea cercetărilor au o perspectivă economică și juridică.

Practica a demonstrat că opțiunile de studiu economic (micro/macro, statistic) și/sau juridic (preponderent latura fiscală sau de criminalitate economico-financiară) nu au fost suficiente pentru a da o coerență contracarării eficiente a acestui fenomen foarte complicat și controversat cum este economia ascunsă.

Conceperea unor ipoteze de cercetare în contextul acestui demers științific impune, completarea, clarificarea și definirea unui obiectiv al studiului mai sus propus.

Drept urmare, pentru a răspunde obiectivelor lucrării, au fost stabilite ca ipoteze de lucru ale cercetării, următoarele:

I1: Economia subterană este parte a economiei în ansamblu, inseparabilă de economia la vedere și interconectată cu aceasta, neputându-se face o demarcare precisă, o grănițuire a acesteia.

I2: Prin prisma bivalenței cetățean/stat reflectată prin sintagma consumator/reglementator al economiei, din punct de vedere cauzal, economia subterană este cauză și efect marginal al economiei reale.

I3: Economia subterană, ca parte a activității economice, poate fi identificată, reprezentată și comensurată prin date și informații palpabile.

I4: Comensurarea economiei subterane oferă informațiile necesare contabilizării acesteia iar informația contabilă este o componentă indispensabilă a sistemului informațional economic.

I5: Economia subterană, prin similitudine cu economia reală, se poate transpune într-un sistem informațional ce are ca punct de comandă contabilitatea, ca principala sursă/bancă de date și informații pentru cuantificarea acesteia.

I6: Recunoașterea, identificarea și măsurarea economiei subterane reprezintă o direcție prioritară actuală de dezvoltare a societății românești în contextul apartenenței la Uniunea Europeană.

I7: Utilizarea sistemelor integrate de contabilizare și internaționalizare armonizată a acesteia reprezintă premisa viabilă de demarare a eradicării acesteia.

I8: Cuantificarea economiei subterane și scoaterea la vedere, prin prisma utilizării instrumentelor contabilității, reprezintă factor decisiv în reducerea acesteia la niveluri acceptabile unei economii de piață moderne.

I9: Societățile de tip fantomă reprezintă supapa de depresurizare a unei economii prea fiscalizate și controlate.

I10: Pandemia de COVID 19, o ocazie pentru eradicarea economiei subterane.

5. Metodologia de cercetare științifică

Prezenta teză, prin informațiile transmise, abordând o problemă veche dar de actualitate **„POSIBILITĂȚI DE COMENSURARE ȘI CONTABILIZARE A ECONOMIEI SUBTERANE”**, urmărește definirea unor metode și/sau modele care să ducă la perfecționarea contabilității de comensurare a economiei subterane, astfel încât aceasta să devină o metodă și un factor eficient în lupta societății cu eradicarea economiei subterane.

Referitor la metodologia cercetării, a fost utilizată o paletă largă de modalități de investigare: plecând de la *analiză*, utilizând *observația* și *inducția* iar pe baza *deducției* s-a dat o *explicație cauzală*, prin *comparație* cu economia formală reușindu-se o *sinteză* ce cuprinde toate concluziile cercetării.

În lucrare s-a apelat la principiile dezbătute de F. Wacheux⁶:

- încadrarea obiectivului într-o arie unde găsim o cerere cât de cât definită;
- abordarea aspectelor să fie într-o manieră succintă, clară, concentrată și ilustrativă în demonstrație;

⁶ F. Wacheux, Méthodes qualitatives et recherche en gestion, Ed. Economica, Gestion, Paris, 1996, pp. 18-19.

- metodologia cea mai adecvată va da posibilitatea să se pătrundă în înțelesul economiei subterane, să se facă examinarea ei bazându-ne pe reprezentări și observații.

Se știe că orice inițiativă de cercetare are ca origine de anturare epistemiologică, unul sau mai multe curente din mixtura: pozitivism, constructivism și interpretativism.

Pozitivismul are ca algoritm de judecată fapte → ipoteze → cunoștințe invers constructivismului care pleacă de la cunoștințe → ipoteze, interpretativismul reflectând idealul constructivist.

Conceptual vorbind, am inclinat către ideea că metodologia este specifică fiecărei teme și fiecărui cercetător, neavând un cadru de abordare fix, dinainte dat, percepția fiind diferită de la om la om, particularizată în funcție de experiența, munca, cunoștințele și înțelegerea fiecăruia, valoarea fiind dată de individualizarea acesteia.

6. Structura demersului științific

Cuvinte cheie

Deși toată lumea a auzit de economia subterană, când se trece la un studiu amănunțit al lucrării se întâlnesc o serie de cuvinte a căror utilizare într-un anumit context necesită clarificarea lor lingvistică și științifică, pentru a înțelege deplin mesajul transmis.

Fără a fi neapărat singurele cuvinte ce reflectă cel mai bine mesajul lucrării, consider că următoarele necesită prezentarea lor: *contabilitate, corupție, digitalizare, droguri, economie formală, economie subterană, fraudă, globalizare, informal, migrație, PIB, prostituție, standarde internaționale, trafic, valoare adăugată contabilizarea economiei subterane, comensurarea economiei subterane.*

Etapele urmate în cercetare

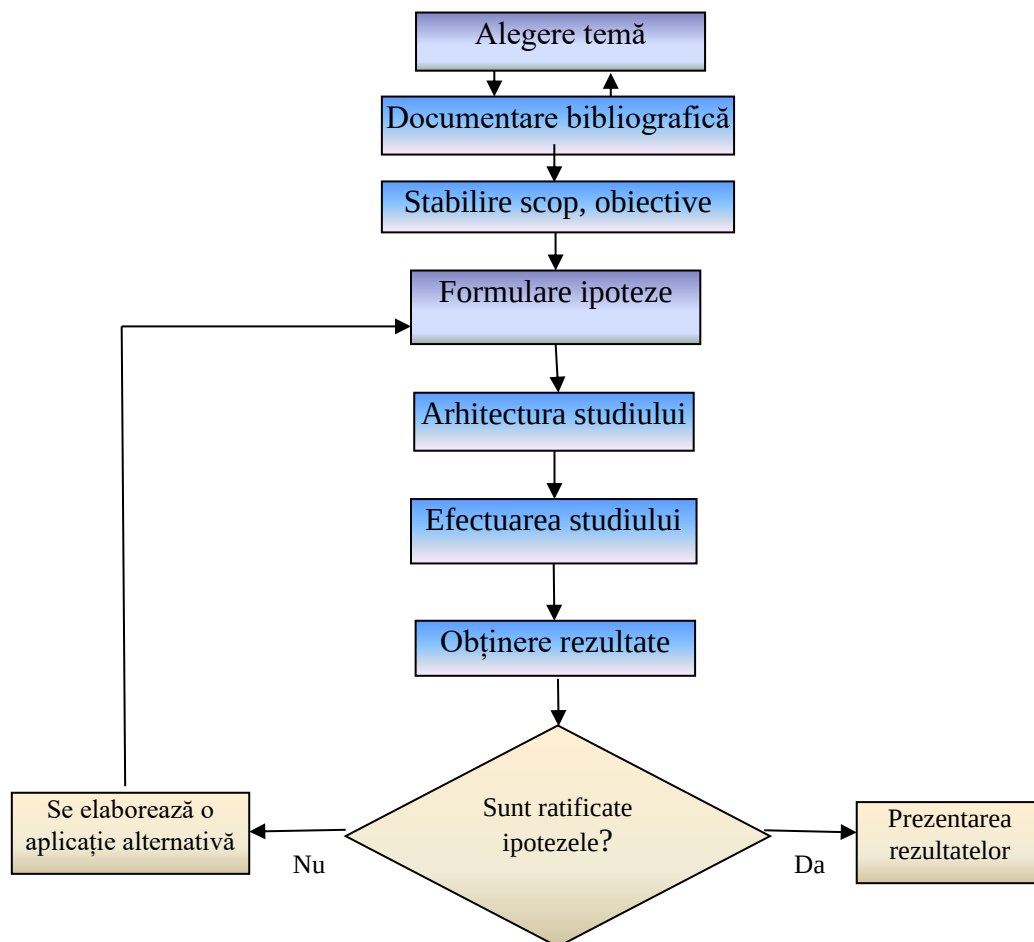
Orice activitate din oricare domeniu presupune o etapizare a pașilor de lucru, o algoritmizare logică ce trebuie urmată ca un fir roșu, ce încumbă muncă și efort concretizate în final prin rezultate care oferă satisfacția realizării la parametrii propuși.

Conform datelor expuse în **figura nr. I.2**, rezultatele pot ratifica ipotezele, și/sau pot determina recomandări, îndrumări și chiar propuneri pertinente de comensurare și contabilizare a economiei subterane, eficiente și practice care să ducă la soluții pentru factorii de decizie cu scopul diminuării sau eradicării economiei subterane.

Elaborarea prezentei lucrări a presupus, de principiu, următoarele faze procedurale, mai importante, de realizare a scopului propus:

Figura nr.I.1

Etapele detaliate ale cercetării

(Sursa: <http://www.apubb.ro/wp-content/uploads/2011/02/Suport-MTCS-Ro.pdf>)

Etapele inițitoare presupun un demers ce cuprinde pașii specifici, respectiv selectarea materialului documentar bibliografic și consultarea acestuia, stabilirea de obiective plecând de la scopul lucrării și formularea ipotezelor aferente.

Această parte pregătitoare reprezintă fundația construcției cercetării, când se definește, în general, cadrul teoretic privind economia subterană și în special contribuția la comensurarea și contabilizarea economiei subterane și conturarea structurii tezei.

Etapa procedurală a cercetării, reprezentând structura de rezistență a construcției, privește:

- conformația arhitecturală a studiului;
- realizarea studiului;
- obținerea rezultatelor.

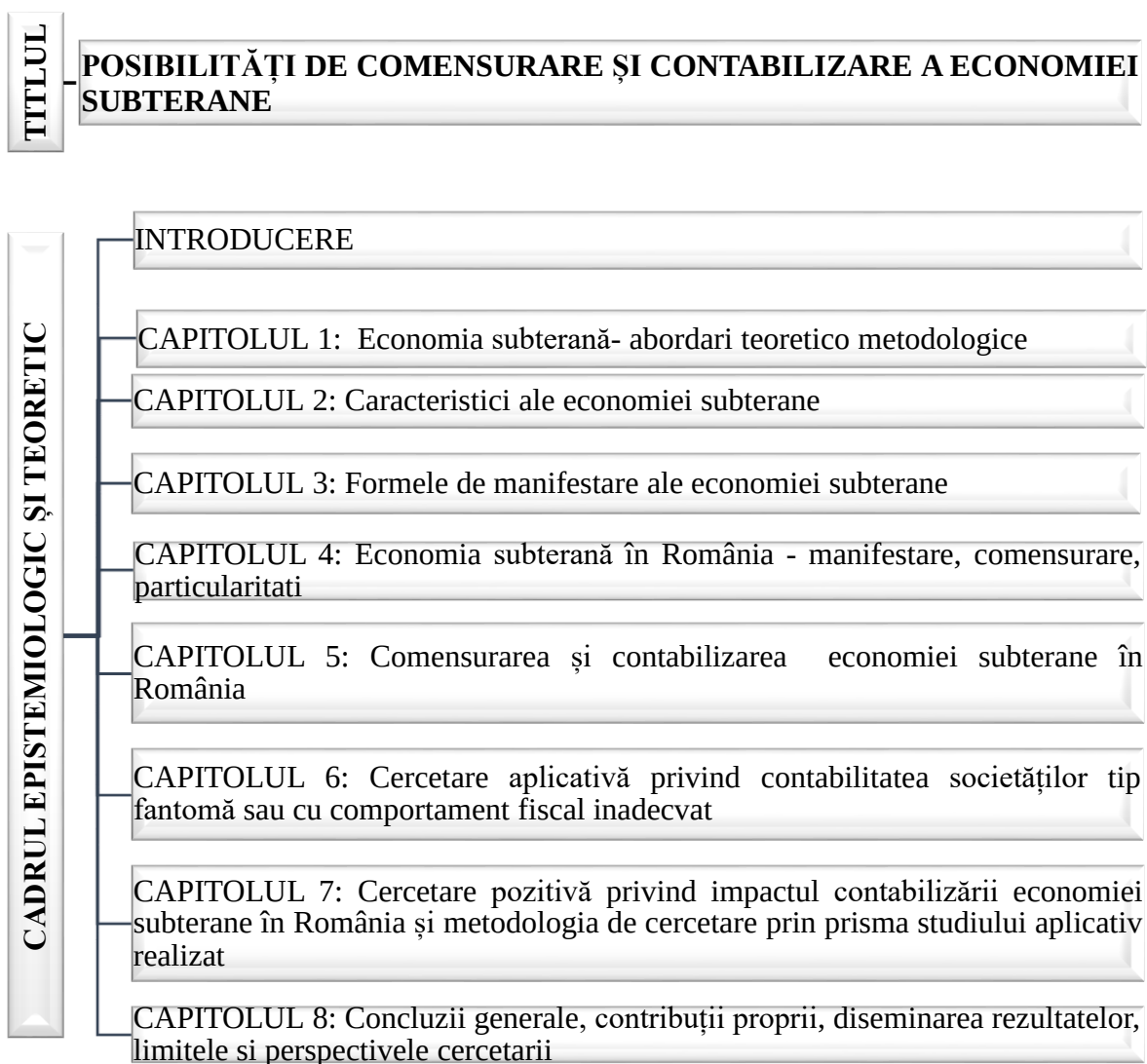
Întregul demers se finalizează, conform reprezentării grafice, prin ratificarea ipotezelor și emiterea de concluzii, exprimarea de judecăți, idei și/sau păreri, propuse drept contribuție proprie cu prezentarea limitelor avute în cercetare ca rezultat logic al acestuia.

Structura lucrării de cercetare

Arhitectura cercetării se prezintă în *figura nr.I.2*:

Figura nr.I.2

Structura lucrării de cercetare

(Sursa: prelucrare autor)

Lucrarea a fost structurată rațional, având în vedere o abordare teoretică și aplicativ/practică corelativă cu realitatea economică, care să urmărească etapele mai sus stabilite, plecând de la scopul și sensul epistemiologic de cercetare a economiei subterane,

bazându-se pe obiectivele cercetării în scopul validării sau invalidării ipotezelor, urmărind direcțiile de cercetare propuse în metodologie.

7. Concluziile aplicativ-teoretice privind comensurarea și contabilizarea economiei subterane în scopul combaterii eficiente a acesteia

Concluziile, ca și întreaga lucrare, reprezintă rodul cercetării teoretice și practice ca o recompensare a eforturilor pe parcursul activității doctorale, pe cele 3 ramuri: teoretică, aplicativ-practică și empirică.

Comensurarea și contabilizarea economiei subterane în scopul combaterii eficiente a acesteia, este susținută de următoarele argumente:

- Economia subterană este un fenomen complex, foarte controversat, recunoscut dar în același timp încurajat, cu multiple valențe, cu definiții și interpretări variate (ascunsă, neobservată, din umbră, la negru, informală, ilegală, paralelă).
- Economia subterană este o parte componentă a economiei în ansamblul ei caracterizată din punct de vedere al transparenței de binomul formal – informal, regăsit în mai toate țările lumii inclusiv și în România, dar specific de regulă economiei de piață, fiind o concurență neloială față de economia la vedere;
- **Combaterea** eficientă a economiei subterane, presupune în primul rând cunoașterea ei, a cauzelor, caracteristicilor și formelor de manifestare, a dimensiunii acesteia în corelație cu economia în ansamblul ei cât și cu cea la vedere, a recunoașterii și măsurării ei, și numai în acest mod prin exprimarea cifrică contabilă putem crea imunitatea necesară pentru o luptă eficientă;
- **Cauzele economiei subterane** sunt multiple și diversificate, de la cele de natură economică, politică până la cele de natură socială, morală, dar ele trebuie căutate în bivalența cetățean/stat, reflectată de natura umană (cetățeanul) și condiția umană (statul);
- **Caracteristicile** economiei subterane sunt corelative cu cauzele ce o generează, prima caracteristică și cea mai importantă fiind dualitatea, nu numai lingvistică, legal-ilegal, care imprimă și modul de desfășurare a activităților economice prin prisma autorizării și/sau fiscalizării acestora, cât și cea practică.
- Deoarece factorul uman este prezent pe toate palierele economice, și în zona economiei subterane acesta trebuie satisfăcut ca atare prin venituri și condiții de muncă, pentru a-și satisface nevoile. Ca o consecință, caracteristică acestei zone economice ascunse sunt veniturile nedeclarate și condițiile neadecvate, ca un efect în primul rând al impozitării excesive și în al doilea rând prin ilegalitatea activității.

- **Ținând cont de** cauzele și formele prezentate, se pune o concluzie/ interogativă, de ce este nevoie de comensurarea și contabilizarea economiei subterane?

- Răspunsul este relativ simplu, pentru a combate eficient un rău, este necesară acceptarea existenței lui, cauzelor, formelor și nu în ultimul rând a consecințelor manifestării lui, obiectiv care presupune o exprimare cifrică pentru a-l putea elimina sau reduce. Ori, așa cum am prezentat în cuprinsul lucrării, economia subterană este un rău, după unii un rău necesar, care, într-o lume globalizată sub toate aspectele, este greu de controlat și contracarat.

- Întrucât **economia în ansamblul** ei este măsurabilă, cuantificabilă și raportabilă cu ajutorul contabilității, drept urmare și partea subterană a acesteia trebuie comensurată și contabilizată după principii și repere asemănătoare, compatibile economiei în general.

- **O parte din activitățile** cuprinse în economia subterană pot fi scoase la lumină prin absorbirea de către economia la vedere așa cum au procedat o serie de state (legalizarea prostituției, consumului droguri ușoare, jocuri de noroc, etc), ceea ce impune și o remodelare a economiei reale, la vedere, prin utilizarea formulelor contabile.

- În condițiile globalizării ce caracterizează perioada actuală, și economia subterană se pliază pe **internaționalizarea** tot mai pronunțată, depășind cu mult granițele statale, drept urmare și măsurile de comensurare contabilă trebuie luate concertat la același nivel, pentru a avea eficiență, ceea ce impune utilizarea unor standarde internaționale uniforme de măsurare și contabilizare a economiei subterane.

- Așa cum rezultă din cuprinsul lucrării, toate activitățile din zona economiei subterane au ca referențial conturile naționale, în principal PIB-ul, ceea ce a devenit deja o regulă în foarte multe state, inclusiv și în România, **luarea în calculul dimensionării PIB și a efectelor economiei subterane**, realizat în mare măsură cu ajutorul contabilității și fiscalității.

- Deci comensurarea economiei subterane, ca primă cale de combatere, presupune două aspecte și anume **contabilizarea acesteia** pe de o parte și **fiscalizarea ei** ca efect asupra veniturilor bugetare componente importante a PIB-lui. Comensurarea și fiscalizarea economiei subterane putem afirma că este o sarcină a oricărui guvern, deoarece obiectivul politic este ridicarea nivelului de trai ce se poate realiza numai prin încasarea la bugetul statului a tuturor sumelor taxate din economie, inclusiv din cea ascunsă.

- Succesul combaterii tuturor formelor, neputându-ne gândi la eliminarea lor, așa cum am mai susținut, presupune recunoașterea existenței economiei subterane, obținerea sau

deținerea de informații complete pentru a o putea analiza, a da răspunsuri pertinente și lua deciziile și măsurile cuvenite, cerințe care pot fi realizabile doar prin considerarea acestora ca un sistem informațional economic, al cărui **tablou de comandă să-l reprezinte contabilitatea**, care oferă celor interesați informațiile financiar contabile privind amploarea acestei economii.

- Eficiența eforturilor implicate impune contabilității 2 componente:
 - **Sistem informațional cu conotație puternic contabilă;**
 - **Resursa umană** adecvată.
- Deoarece pentru decidenții cu implicare în această sferă, contabilitatea este sursa esențială de informații pertinente, ca o cerință esențială **contabilitatea trebuie** trebuie să se alinieze la pretențiile acestora, foarte eterogeni prin prisma competențelor și pregătirii acestora, care se pot clasifica în *două categorii* funcție de interesul acestora:
 - **Utilizatorii direcți:**
 - profitorii economiei subterane;
 - combatatorii economiei subterane.
 - **Utilizatorii indirecți**, mass media, asociații și organizații neguvernamentale, populația, etc.
- Combaterea economiei subterane în zilele noastre, impune stringent **profesionalizarea contabilității în condițiile globalizării economiei subterane** adaptată la nivelul economiei globale.
- În cadrul sistemului informațional național sau internațional, sistemul informațional contabil, **contabilitatea, are un rang ridicat având capacitatea evaluării și agregării tranzacțiilor subterane** și putând efectua descrierea operațiunilor, lucrurilor, activităților, fațetelor și evenimentelor economiei informale, exprimate în termeni monetari funcție de specificul activităților subterane.
- La nivel internațional, contabilitatea trebuie să pună la dispoziția decidenților acel circuit informațional, convertit într-un limbaj comun, indiferent de teritoriul național, pe baza căruia să cunoască foarte bine dedesubturile economiei subterane, structurile acesteia, regulile după care se conduce, să poată fi stabilite obiective de combatere pertinente, concrete, să le ajusteze și actualizeze permanent la provocările reale.
- Până la urmă, reflectarea economiei subterane ar trebui făcută după aceeași indicatori specifici economiei reale, și prin aceleași metode de raportare, doar maniera de obținere a informațiilor contabile trebuie să fie specifică.

- In conjunctura zilelor noastre al globalizarii, întâietatea preocupărilor guvernamentale ar trebui să fie segmentul prețurilor de transfer. În principiu teoria de specialitate a urmărit preponderent impactarea impozitării prețurilor, fără a aborda aspectul tangențial al acestora prin prisma economiei ascunse, financiar apropiat de spălarea banilor.

Propunerea noastră are în vedere economia ascunsă din această zonă poate fi abordată analizând:

- persoanele implicate;
- beneficiarii reali ai profiturilor obținute;
- fluxul de numerar implicat;
- deciziile investiționale corelative;
- genul de afacere practică;
- atitudinea autorităților din punct de vedere comercial, fiscal, financiar.

- Concluzionând, interesul teoretic al lucrării rezidă din faptul că reflectarea și analiza economiei subterane are la bază contabilitatea, care prin sistemul ei informațional pune la dispoziție materialul necesar pentru a răspunde pertinent la obiectivele urmărite în combaterea economiei ascunse, îmbunătățirea contabilității contribuind la performanța acestui proces.

8. Concluzii reieșite din studiul aplicativ-practic legat de utilizarea contabilității pentru comensurarea economiei subterane

C1: Partea aplicativ-practică a cercetării, a reliefat că în identificarea și eliminarea societăților de tip fantomă – ca actori ai economiei subterane, un rol important și decisiv este atribuit contabilității pentru că ea prezintă cifric activitățile economice „*pe baza unor probe unitare și foarte riguros reglementate*”⁷, punând la dispoziția utilizatorilor decidenți informații exprimate cifric, necesare în primul rând a estimării arealului de activitate al acestor societăți și în al doilea rând pentru analiza acestora prin prisma vulnerabilităților și slăbiciunilor, cu scopul de a identifica caracteristicile și modul de acțiune al acestora ca premise pentru elaborarea unor modalități posibile și concrete de combatere a lor.

C2: Economia este locul unde se întâlnește cererea cu oferta de bunuri și servicii, producția și consumul, interesul individual și interesul colectiv, având în centrul omul care

⁷Lector dr.Ionela Corina-Chersan-„*Bazele auditului și financiar și expertiza contabilă*”, p.76,<https://www.scribd.com/doc/36761835/Bazele-Auditului-Financiar-Si-Expertiza-Contabila>, site consultat la 17.10.2021;

se bucură de o libertate relativ aparentă (decizională, autonomie financiară, economică, inițiative, etc), limitată și încadrată de legi impuse de societate.

C3: În mediul politic național și internațional, economia subterană și în mod special societățile tip fantomă, a reprezentat un subiect permanent de promovare politică mai mult ca subiect de campanie agresivă uneori, pentru a lua voturile, și mai puțin de aplicare în practică a intențiilor declamative, fapt care a avut reverberații și asupra mediului academic, prin cercetările efectuate cu privire la această zonă tenebră.

C4: Informațiile financiare care au fost vehiculate public despre societățile tip fantomă, care sunt prezente și în România, au demonstrat că premisele și cadrul favorabil de naștere și manifestare a acestora a fost cauzat chiar de transferul de la vechiul tip de societate socialistă, caracterizată prin reguli foarte rigide, disciplinate, către o societate așa zis capitalistă, de o primitivitate capitalistă, axată destul de mult timp pe un libertinism economic de genul unei libertăți exagerate care s-a tradus practic prin explozia o anumită perioadă de timp a puterii banilor acestor societăți, protejate de factorul politic, aceștia având ca principiu *îndrăzneții înving*, generând pe lângă corupție, șantaj și o spoliere a banului public.

C5: Acest gen de societăți tip fantomă a fost un concept de import, practicat în primul rând de multinaționale prin aplicarea metodei offshore. Deoarece după 1989 s-au deschis prea neкуțat porți largi multinaționalelor, reprezentând peste 98% din investițiile străine, ca fiind aducătoare de bunăstare fără margini, era și firesc ca prezența capitalului străin să se facă și prin acest tip de resurse fantomă. Tranzacțiile cu firmele de tip fantomă din zone offshore se desfășoară prin prețuri de transfer încălcându-se principiul *arm's length principle*⁸.

C6: O concluzie privind aplicarea în mod specific românesc, plecând de la standardele de manifestare a firmelor fantomă la nivel internațional, a fost că acest tip de societate s-a reinventat în România sub forma societăților cu comportament fiscal incorect, transpus în practică sub 2 modalități:

- sub forma firmelor fantomă, care nu înregistrează tranzacțiile efectuate și
- sub forma firmelor care înregistrează tranzacțiile dar se sustrag de la plata obligațiilor fiscale, în ambele variante statul fiind prejudiciat.

⁸https://ro.wikipedia.org/wiki/Principiul_tranzac%C8%9Biilor_pe_picior_de_egalitate, site consultat la 22.05.2020;

De aici a rezultat că informația contabilă este conceptul ce transpune un eveniment, o acțiune, o operațiune prin niște date, evidențiate cifric într-o ordine rațională, în funcție de un anumit interes:

- în general interesul actorilor din spatele societății tip fantomă este să șteargă orice urmă și să nu plătească nimic.
- la polul opus este interesul statului să impoziteze cât mai mult, existând posibilitatea concretizată de cele mai multe ori de a calcula în exces impozitele și taxele, neluând în calcul nici o deducere.

C7: O concluzie trasă a fost că spre deosebire de firmele fantomă străine care urmăresc mai mult neipozitarea profiturilor, în România scopul sustangerii de către firmele denumite generic cu comportament fiscal incorecte a fost dirijat spre TVA, definiția reglementată de CE fiind foarte actuală pe plaiurile mioritice conform căreia „firmă fantomă înseamnă un comerciant înregistrat ca și persoană plătitoare de TVA care, cu potențiale intenții frauduloase, achiziționează sau declară că achiziționează bunuri sau servicii fără plata TVA și furnizează aceste bunuri sau servicii cu TVA, însă nu restituie TVA datorat autorității naționale corespunzătoare”⁹.

C8: O concluzie practică utilă este cea aferentă activităților unde se manifestă preponderent un astfel de comportament, respectiv comerț (35%), construcții (10%), imobiliare (10%), agricultură (11%), restaurante (9%), transporturi (5%), etc.

C9: Cu privire la ocuparea forței de muncă, a rezultat că firmele fantomă încurajează munca la negru, nefolosind forță de muncă angajată pentru a evita reconstituirea trasabilității acestei. O dovadă privind luarea de măsuri pentru a anula influența efectelor dezastruoase ale acestor tipuri de societăți, este domeniul construcțiilor unde aplicarea anumitor măsuri a dus la scăderea efectului salarial negativ la 8%.

C10: În cazul societăților de tip fantomă sau cu comportament fiscal inadecvat informația contabilă devine vitală pentru probarea/sanționarea faptelor de ascundere a sursei impozabile și implicit de evitare a plății obligațiilor fiscale, fiind necesară receptarea ei din orice loc s-ar produce, raportarea și transferarea ei în formă standardizată global.

C11: Utilizatorii produsului contabil nu sunt numai actorii societăților fantomă, ci factorii guvernamentali care doresc să stăpânească atât mecanismul de receptare/transmitere a informațiilor, dar prin prisma măsurilor sunt preocupați și în privința formei și calității ei.

⁹REGULAMENTUL (CE) NR. 1925/2004 AL COMISIEI din 29 octombrie 2004, art.2

S-au diversificat foarte mult bazele de date privind societățile fantomă, ele trebuind în mod normal a fi generate de autoritățile statale, cu contribuția și a ONG-ilor, asociațiilor inclusiv cele profesionale, patronale, etc.

C12: Conform reglementărilor actuale, în România s-au făcut pași importanți, indirect în abordarea economiei subterane, prin informatizarea ANAF, legarea caselor de marcat la baza de date ANAF, obligativitatea înregistrării în SPV și declarațiilor online, și adaptarea contabilității informatice, rămânând puțin în urmă contabilitatea cloud.

Digitalizarea și Cloud computing-ul prezintă o serie de avantaje în privința economiei subterane, care nici nu suportă discuții, dar la fel de bine este și partea dezavantajoasă pentru cei care sunt corecți.

Există riscul accesului necontrolat, al alterării bazelor de date, putându-se cu ajutorul hackerilor să se facă afaceri dubioase pe spinarea societăților la vedere și fără știința acestora, caz în care intervine specialistul contabil care trebuie să aibă pregătire și în domeniul informatic.

Un aspect aparte privește jurisdicția contabilității cloud, care presupune un anumit regim juridic ce trebuie respectat, chiar dacă contabilitatea este internaționalizată. Acest lucru s-a văzut din practica relațiilor firmelor străine cu firmele offshore, care în condițiile Cloud, a rezultat diferențe cu legislația românească, cu consecințe și riscuri de interpretări diferite.

9. Concluziile cercetării empirice având ca temă posibilitățile de comensurare și contabilizare a economiei subterane

Cercetarea empirică realizată în cadrul prezentei lucrări a urmărit existența posibilităților de comensurare și contabilizare a economiei subterane, în scopul identificării soluțiilor și luării măsurilor pentru combaterea eficientă a acestora.

Prima concluzie în cercetare a fost că cei mai în măsură respondenți, pasibili a avea tangență și cunoștințe într-un mod sau altul cu activitățile din zona economiei subterane, sunt cei din zona utilizatorilor, din care am ales anumite categorii, fără a acorda o prioritate uneia sau alteia din zona unor asociații profesionale (CECCAR, Barou, Colegiul juriștilor, CCF, CAFR, Asociația de Arbitraj, ANEVAR., etc), funcționari publici (ANAF, Antifraudă, Poliție, fosta Gardă Financiară, etc), personal conducere și angajați din societăți, populația, mass media, asociații neguvernamentale.

Pe baza interacționării foarte bună cu acești respondenți, ipoteza generală formulată *contabilitatea permite măsurarea economiei subterane fiind și principalul producător și*

furnizor de informații financiar-contabile necesare, pertinente, plauzibile și transparente, armonizând sistemul informațional financiar contabil pentru combaterea economiei subterane, s-a confirmat integral pe temeiul subipotezelor care au argumentat demersul prezentului studiu de cercetare, validate, astfel:

 I1: Economia subterană este parte a economiei în ansamblu, inseparabilă de economia la vedere și interconectată cu aceasta, neputându-se face o demarcare precisă, o grănițuire a acesteia.

 I2: Prin prisma bivalenței cetățean/stat reflectată prin sintagma consumator/reglementator al economiei, din punct de vedere cauzal, economia subterană este cauză și efect marginal al economiei reale.

 I3: Economia subterană ca parte a activității economice poate fi identificată, reprezentată și comensurată prin date și informații palpabile.

 I4: Comensurarea economiei subterane oferă informațiile necesare contabilizării acesteia, iar informația contabilă este o componentă indispensabilă a sistemului informațional economic.

 I5: Economia subterană prin similitudine cu economia reală se poate transpune într-un sistem informațional ce are ca punct de comandă contabilitatea, ca principala sursă/bancă de date și informații pentru cuantificarea acesteia.

 I6: Recunoașterea, identificarea și măsurarea economiei subterane reprezintă o direcție prioritară actuală de dezvoltare a societății noastre în contextul apartenenței la Uniunea Europeană.

 I7: Utilizarea sistemelor integrate de contabilizare și internaționalizare armonizată a acesteia reprezintă premisa viabilă de demarare a eradicării acesteia.

 I8: Cuantificarea economiei subterane și scoaterea la vedere prin prisma utilizării instrumentelor contabilității reprezintă factor decisiv în reducerea acesteia la niveluri acceptabile unei economii de piață moderne.

 I9: Societățile de tip fantomă reprezintă supapa de depresurizare a unei economii prea fiscalizate și controlate.

 I10: Pandemia de COVID 19, o ocazie pentru eradicarea economiei subterane.

Prin această cercetare folosind chestionarul, am avut în vedere o opinie profesională pe linie cu tema aleasă, atestând ce s-a urmărit prin titlul tezei, astfel contribuind la conștientizarea responsabililor decidenți cu managerierea societăților din România, și bineînțeles a celor responsabili cu reglementatorii și nu în ultimul rând a altor doritori

destinatari ai informațiilor referitoare la economia subterană, care prin contribuția lor au întărit ideea că contabilitatea, prin produsul ei informația contabilă, contribuie la comensurarea economiei.

10. Contribuții proprii privind posibilitatea comensurării și contabilizării economiei subterane

Contribuția personală, prin prisma unei investigații științifice, se poate prezenta și aborda prin următoarele două direcții de cercetare:

- prima direcție de a aduce clarificări cu privire la utilizarea informației contabile pentru comensurarea și contabilizarea economiei subterane
- a doua direcție, decurgând firesc din prima, de a produce plus valoare în arealul de cercetare științifică a prezentului studiu.

Ca o primă contribuție în direcția abordată a economiei subterane, este chiar prezentul studiu cu titlul destul de sugestiv pentru o deschidere viitoare în acest domeniu, pentru că nu am identificat lucrări cu privire la corelaționarea economie subterană-comensurare-contabilizare.

Clarificările și surplusul de valoare completat în ansamblul de preocupări supus cercetării s-au materializat în următoarele:

- referitor la economia subterană, mi-am dat silința de a face, cu speranța de a și fi reușit, o analiză cantitativă și calitativă a studiilor de această natură (de specialitate, profesionale, legislative, administrative, etc.), prin care am contribuit la completarea încercărilor existente, care definesc acest tip de economie în diverse cuvinte-ascunsă, neagră, nedeclarată, criminală, etc.
- am identificat și reliefat delimitările conceptuale, abordările noțional-teoretice cu referire la economia subterană și formele ei de manifestare.
- am identificat și prezentat cauzele economiei subterane, ca rod al naturii umane și ca efect al unei presiuni fizice mai mult sau mai puțin exagerate, trecând în revistă și activitățile prohibite dar cerute de această natură.
- am evidențiat și încadrat locul economiei subterane în cadrul economiei reale comparativ încercând să precizez rolul acesteia în dezvoltarea societății, în condițiile globalizării, alături de economia la vedere, coexistând ca două jumătăți inseparabile.
- locul economiei subterane este dat și de caracteristicile acesteia care rezultă din considerarea economiei ca o monedă, cele două fețe fiind generate de binomul lexical

legal-ilegal, care se manifestă la nivel mondial, în mai toate țările lumii, influențând munca și capitalul, în condițiile în care globalizarea redefinește universul economic.

- am tratat în mod conjugat formele de manifestare ale economiei nedeclarate în contrapondere cu economia la vedere, particularizată și la mediul românesc, care prin intrarea în UE fără să vrem este aliniat la mediul internațional.
- am realizat o radiografie privind impactarea economiei subterane asupra conturilor naționale specifice economiei românești, încercând să contextualizez și să dimensionez estimativ influențarea acestora.
- prin relaționarea economică public-privat am încercat să explic paradigma românească privind efectele economiei subterane asupra creșterii nivelului de trai.
- plecând de la zonarea economiei subterane, am identificat câteva criterii de clasificare a acesteia (conturile naționale, indicatori piața muncii și monetari) și am prezentat cele două tipologii de metode de comensurare (directe/indirecte) cu tehnicile specifice acestor metode.
- am evidențiat că principala sursă de date pentru depistarea și cuantificarea economiei subterane este contabilitatea, privită ca un tablou nucleu al sistemului informațional economic, care oferă decidenților-beneficiari, informațiile necesare pentru măsurile ce le vor crede de cuviință, funcție de poziția acestora în cadrul acestei economii.
- am precizat că un sistem informațional contabil performant vis a vis de economia subterană, înseamnă aplicarea unor instrumente performante în depistarea oportună a slăbiciunilor și vulnerabilităților acesteia.
- considerând contabilitatea drept principala bancă de date și procuratorul de date pentru decidenți, am concluzionat că informația economică privind activitățile subterane este obligatoriu a fi transpusă pe cerințele acestora, pentru că o informare corectă creează premisele unei combateri eficiente.
- am constatat că sunt dese cazurile când economia subterană depășește granițele mai multor state, cu cât este mai mare valoric cu atât spațial este mai amplă ceea ce implică referențiale contabile și fiscale diferite, important fiind cel la care ne raportăm, deoarece în funcție de jurisdicția în care acționează intervin diferențe care pot influența diferit percepția asupra interpretării economice, situație în care și comensurarea poate fi dificilă de efectuat.

- fundamentarea deciziilor trebuie să se facă pe baza unui sistem informațional contabil bine profesionalizat, care trebuie utilizat de specialiști foarte bine pregătiți în acest domeniu și adaptați celor mai actuale noutăți în aceste domeniu.
- profesionalizarea contabilității și specializarea celor care o practică este un atu și a actorilor economiei subterane, care prin prisma posibilităților financiare uneori nelimitate, pot angaja specialiști de marcă cu ajutorul cărora, prin intermediul contabilității creative să creeze un mecanism eficace de ascundere a economiei subterane.
- am subliniat importanța adaptării standardelor contabile din sectorul public și privat, care fiind într-o interdependență necesară și normală trebuie să reflecte corect efectul privatului asupra publicului și invers, între ele existând o interacțiune permanentă.
- ca un efect al globalizării, s-a internaționalizat și economia subterană, abrodarea noastră evidențiind conivența între economia reală și cea ascunsă, efectul ei asupra populației în general, deoarece majoritatea specialiștilor abordează doar aspectul fiscal, fără a urmări cel puțin impactul social.
- cum este și firesc am evidențiat și impactul economiei subterane pe meleagurile mioritice, prin exportarea metehnelor din societățile dezvoltate, dar adaptată la specificul românesc de actorii indigeni, ca o replică la capitalul străin care a acaparat toate sectoarele economice profitabile.
- am prezentat importanța controlului financiar , acesta fiind imperios necesar, deoarece economia subterană afectează echilibrul economic, bugetar și social, implicit ordinea firească națională, reiterând faptul că nici un actor economic din acest domeniu ascuns nu va accepta benevol nici tip de control.
- în principiu, orice control presupune un material documentar de lucru, cerință foarte greu de realizat când este vorba de economia subterană, astfel că legea trebuie să impună ca în cazul îndeplinirii anumitor criterii să fie organizat un control reglementat și standardizat. Ca scop, controlul economiei ascunse este unul tematic, premeditat, având la bază deja anumite informații, în general postfaptice și se axează pe aspecte ce pot fi observabile și observate în cazul repetării, doveditoare, și un control tip anchetă, pornind de la informații media, extrase din sesizări, reclamate de terți, sau observații de regulă bine stabilite, etc.

- comensurarea și contabilizarea economiei subterane impune promovarea contabilității informatizate pentru realizarea operabilității în timpuri scurte, utilizând și contabilitatea Cloud cu efect benefic prin reducerea costurilor și a timpilor de răspuns.D
- imaginea cât mai corectă, fidelă asupra activităților economice subterane impune legalizarea și profesionalizarea tehnicilor contabile combinate cu controlul electronic, contabilitatea clasică fiind deja depășită în lupta cu economia subterană.
- datorită posibilităților financiare ale economiei subterane, care este servită de specialiști bine plătiți, se impune o pregătire a controlorilor statali la nivel ridicat în privința contabilității informatizate și/sau cloud, lucrul aprofundat și facil cu calculatorul trebuind să devină o regulă de bază.

*Combinarea în mod creativ a teoriei cu practica ca rod al cercetării aplicativ/empirice având ca subiect comensurarea și contabilizarea economiei subterane, pe baza concluziilor mai sus exprimate oferă **câteva recomandări** contributorii la optimizarea corelației comensurare-contabilizare-economie subterană:*

- în condițiile actuale ale unei crize sanitare nemaîntâlnite pe fondul unei crize economice și sociale profunde, trebuie comensurat impactul nefast al economiei subterane asupra societății în ansamblu și asupra economiei în mod special, pentru a putea găsi resursele financiare necesare de soluționare a acestor crize.
- populația trebuie foarte bine informată și educată cu privire la semnele sau indicii activităților economice specifice economiei subterane, importanța și necesitatea observării prin prisma combaterii acesteia, împreună și în sinergie cu organele guvernamentale și instituțiile publice implicate, pentru a putea să descrie prezența acestora, și să depisteze punctele slabe cu ajutorul unor indicatori comensurabili.
- eficiența combaterii economiei subterane este influențată semnificativ de schimbul de informații între populație și administrație în contextul economic și social actual, și de interacțiunea între mediul economic și factorii guvernamentali pentru a crea o strategie adecvată acestui efort.
- este esențial necesară evaluarea cantitativă și valorică a activităților economiei subterane, foarte eterogene de la zonă la zonă și de la țară la țară, și influența acesteia asupra conturilor naționale (PIB-ul în special) prin prisma efectelor negative în plan economic, care pot avea consecințe diverse corespunzător circumstanțelor contextuale specifice.

- eterogenitatea este dată de principiu de amploarea economiei nedeclareate, care, funcție de zonă, poate fi până la 30% din economia reală, fiind nu o problemă reziduală ci o problemă structurală, care trebuie clarificată și impune politici foarte ferme care să abordeze factorii specifici acelei zone.
- soluționarea metodologiei de estimare referitoare la dimensiunea și evoluția economiei subterane (destul de incomplete și parțial acceptate), utilizând o metodă cât mai simplă și general acceptată care să poată fi aplicabilă la nivel omogen, de exemplu având drept criteriu forța de muncă implicată, care poate fi observabilă și cuantificabilă.
- pentru colectarea datelor și informațiilor din economia subterană este nevoie de anumiți receptori, observatori, care pot fi sindicatele, prin membrii ei, ONG-urile, autoritățile publice și administrative, profesioniștii contabili, care pot identifica caracteristicile principale, controla și evalua impactul măsurilor prin prisma rezultatelor.
- cele trei moduri de comensurare a economiei subterane trebuie aplicate funcție de contextul și zona de interes, ținând cont de costurile implicate. Dacă la nivel microeconomic sunt indicate cercetările directe, la nivel macroeconomic recomandate sunt estimările indirecte corelate cu conturile naționale, cerere-consum monetară, resursa umană, etc, iar odată cu informatizarea modele econometrice câștigă teren, luând drept variabilă neobservabilă acest tip de economie, plecând de la anumiți indicatori observabili ai acesteia. Cu avantaj rapid timp-eficiență-posibilitate, cea mai indicată poate fi metoda indirectă, care are ca bază de referință factorul muncă.
- drept urmare digitalizarea economiei trebuie să fie un obiectiv prioritar și un mijloc puternic în lupta cu economia subterană, prin creșterea gradului de conectivitate a informațiilor, propagarea și prelucrarea rapidă a acestora, cu implicații asupra comensurării în timp real a economiei subterane.
- se recomandă analiza corelativă contabilitate-fiscalitate, compatibilizarea procedurilor contabile cu cele fiscale, ținând cont de metodele abordate în comensurarea efectelor.
- profesionalizarea sistemului contabil în ton cu evoluția economiei globale, implicit și cu economia subterană, care înseamnă armonizarea contabilității la această transformare cu particularități noi gen economia informațională, digitală,

liberalizare economică, concurență agresivă, neprincipială, provocări de mediu, pretenții ecologice și schimbări sociale cauzate de dezvoltarea durabilă, crizele complexe repetabile, etc

- relizarea limbajului contabil adecvat generalizat, pliat pe standardele globalizării și acceptat de actorii economici mondiali care să se reflecte în situații transparente, comparabile și complete deoarece deciziile economice se iau la nivel global.
- experiența a subliniat și viața a demonstrat că între producătorul de informație contabilă (contabilul) și cei care controlează trebuie să existe interacțiune și colaborare, relaționarea trebuie bine reglementată și statuată, deoarece datorită interesului financiar, un parteneriat poate fi în practică greu realizabil.
- comensurarea economiei subterane trebuie făcută prin indicatori particularizați/standardizați, ce reflectă cât mai corect activitățile nedeclarate, ilegale pentru ca prin metode adecvate să se poată identifica și interpreta punctele slabe și să se ia măsurile de combatere adecvate.

Prin prisma cercetării efectuate pot exista puncte critice referitoare la comensurarea și contabilizarea economiei subterane, ce necesită atenția decidenților și utilizatorilor interesați:

- statistic, activitățile economice din zona subterană sunt integrate în economia generală, făcând parte implicit din PIB, evaluarea impunând metodologii adecvate și compatibilizate cu economia oficială, fiind însă greu de obținut informații fiabile și complete deoarece prin natura lor nu pot fi observate direct, datorită naturii lor neobservabile direct fiind și o pluralitate a orientărilor economice din state cu reglementări diferite și tehnici diferite de determinare.
- economia subterană este realizată la nivel global proporțional cu dimensiunile acesteia, cu interacțiuni și legături naționale și locale, acționând în diverse jurisdicții naționale, contabil lipsind încă un limbaj universal chiar și la nivelul economiei oficiale, încercându-se la nivel internațional să se realizeze un consens.
- economia subterană este întreținută și datorită competiției neloiale, concurențiale imorale, dezavantajând pe cei care respectă regulile și favorizând pe cei care le încalcă, contribuind în acest fel la menținerea unor activități care normal s-ar elimina din piață și influențează valoarea acesteia.

- comensurarea prin metoda indirectă având drept variabilă forța de muncă poate fi alterată datorită condițiilor de insecuritate socială, prin lipsa contribuțiilor sociale, cu consecințe din punct de vedere valoric, neluându-se în calcul formarea permanentă, reconversia profesională, etc;
- interpretarea rezultatelor poate fi ambiguă initial, deoarece utilizarea ilicită de forță de muncă ar trebui să scadă costurile oficiale, dar în realitate șomerii disponibili acceptă mai greu locuri de muncă nedecarate, datorită insecurității sociale, cei disponibili orientându-se spre zonele slab calificate
- dinamica economiei subterane –în mod special în aceste momente pandemice- afectează în mod neomogen conturile naționale datorită acțiunii diversificate atât între zone din teritoriul național cât și între state, chiar și între economii, drept pentru care din momentul planificării comensurării trebuie luat în calcul efectul eterogen al activităților.
- schimbarea atitudinii statului prin renunțarea la clemența și amnistia fiscală, aplicabilă doar în cazuri și momente speciale, și încurajarea conformării voluntare, prin stabilirea unor reguli clare de acordare pentru a permanentiza o anumită tehnică de comensurare cu cât mai puține ajustări.
- monitorizarea obligațiilor fiscale nu este uniformizată, utilizându-se indicatori specifici fiecărui sector de activitate sau fiecărei țări, emiterea unor rapoarte periodice pentru a constata evoluția și dinamica acestora și confirma rezultatele estimate urmând același trend neclar.
- controalele financiare la orice nivel sau de orice organ să fie efectuate prin prisma efectului sancționării pecuniare sau reputaționale a fraudei fiscale sau activității ilegale, pentru ca riscul să fie mai puțin atrăgător decât beneficiile la negru. Aplicarea măsurilor trebuie făcută în așa fel încât activitățile economice înregistrate să fie mai rentabile comparativ cu sancțiunile aplicate economiei subterane.
- privit la nivel internațional, chiar dacă comensurarea poate fi uniformizată, contabilizarea este specifică fiecărei țări, cu reglementări contabile adoptate la cerințele sale, . De asemenea pe circuitul fraudal pot interveni legături comerciale cu parteneri din jurisdicții diferite, unele sancționabile iar altele nu.

- aplicarea reglementărilor contabile și fiscalizarea activităților nedeclarate presupune costuri din partea entităților implicate și proceduri administrative foarte
- anevoioase, ceea ce impune o reformare a acestora urmărindu-se simplificarea lor, alinierea infrastructurii tehnologice la noutățile în domeniu și specializarea personalului care interacționează în domeniu.
- în ciuda faptului că standardele contabile au ca tendință o uniformizare/armonizare, interesul propriu celor implicați are prioritate prin aplicarea drijată a anumitor metode și politici contabile sau prin manipularea contabilității sau raportărilor funcție de acest interes.
- gradul de profesionalism al persoanelor implicate în comensurarea și contabilizarea acestei economii subterane este diversificat implicit și imaginea contabilă oferită de aceștia putând diferii. La fel și controalele financiare sub formele mai sus amintite, ca filtraj între generatorul de informație contabilă și decidenți, sunt persoane diferite, cu capacități și motivații diferite, rezultând ca atare răspunsuri diferite.
- neajunsurile mai sus prezentate, aparținând de așa zisa contabilitate creativă, intențională sau nu, imaginativă, pot fi atenuate sau eradicate apelând la tehnologii informatice inovatoare, la digitalizare, Cloud services, BIG Data, etc.

Mergând pe regula simplă a evoluționismului, că rezolvarea unei probleme produce la rândul ei o nouă problemă, se poate pune o întrebare, cine ne poate garanta că în această nouă eră a informatizării accentuate, a digitalizării și de ce să nu spunem a robotizării, ingineriile financiare săvârșite de hackeri specializați contabil și bine motivați pecuniar pot fi detectate și combătute?

11. Limitele cercetării

Deși cunoașterea este nelimitată, cercetarea în sine are limite inerente generate în primul rând de limitele umane și în al doilea rând de însăși scopul și obiectivele acesteia formulate după un format prestabilit, reușind doar să se facă doar o recenzie parțială a acsetui domeniu economic destul de vast , doemniu aflat într-un perpetuum mobile continuu de transformare și adaptare.

Tema dezbătută în prezentul studiu referitoare la economia subterană sub aspectul comensurării și contabilizării ei, așa cum a rezultat din cuprinsul ei, are un traseu de abordare pronunțat istoric dar ținând cont de adaptarea permanentă a acestui tip de economie la

prezentul și mai mult ca sigur viitorul societății umane, ea este de actualitate, mai ales în cazul României unde încă nu s-a finalizat drumul destul de anevoios al tranziției la economia de piață.

Lucrând într-un domeniu tangibil cu economia subterană, fiind practician în insolvență, am luat contact cu multe societăți care au intrat în faliment drept rezultat a relațiilor comerciale cu societăți cu comportament incorect, atât fiscal cât și economic, creînd cadrul de referință conceptual și aplicativ necesar în susținerea acestor studii doctorale.

Ca și economia subterană care se adaptează rapid la toate schimbările din viața societății, și în privința contabilității evoluția cunoaște un trend ascendent exponențial influențat în foarte mare măsură de succesul tehnologic al informatizării și digitalizării, comensurarea și cuantificare acestui tip de economie nedeclarată devenind o problemă foarte complexă, atât la nivel local național, dar mai ales internațional datorită globalizării.

Similar și în cercetarea economiei nu trebuie bătut pasul pe loc, ce aparent cunoști astăzi posibil mâine să fie depășit, trebuind din nou să o iei de la capăt. Deși economia subterană, sub denumirile și formele diverse sub care se manifestă, este o temă permanentă de cercetare, nu se poate spune că există un tipar anume, un model contabil în care să bagi variabilele și să iasă rezultatul.

Am încercat și sper că într-o oarecare măsură am finalizat cu bine un model de cercetare care să reflecte demersul științific asumat, care poate fi perfecționabil, abordat și din alte perspective, variantele de gândire și interpretare nefiind limitate, exprimate prin experiența și pregătirea celui care le formulează, toate reprezentând o unitate în diversitate, ținând cont de acest domeniu aparte al economiei subterane .

Limita practică posibilă a cercetării a fost impusă și de mărimea eșantionului cercetării pozitive prin chestionar, care a fost gândit în condiții de timp și cost optime din punctul meu de vedere, rezultatul putând să nu fie diferit substanțial dacă costurile și timpii de realizare ar fi fost cu mult mai mari.

Limitele acestea, pe lângă alte posibile ce pot apărea în cazul unei cercetări viitoare, au reprezentat și vor reprezenta repere de lucru pentru potențialele persoane interesate, îmbinarea vechiului cu noul fiind benefică din toate punctele de vedere.

12. Perspectivile de cercetare

Prezenta cercetare poate fi continuată prin explorarea zonei contabilizării economiei subterane prin prisma mult mai accentuată a informatizării acesteia, impactată de digitalizarea care este de actualitate și aplicarea tehnologiei cloud la nivel public.

Deoarece firmele fantomă sau cele cu comportament fiscal incorect acționează sub impulsul momentului, este foarte importantă conectarea în timp real cu informația contabilă ce reflectă activitatea acestora, posibilă prin internet, care s-a generalizat spațial, utilizând un simplu telefon, tabletă sau calculator, pentru a reacționa rapid și a lua măsurile ce se cuvin.

Un avantaj sau pericol, depinde din ce punct de vedere se privește, îl poate reprezenta excluderea omului, sau prezența cât mai redusă a acestuia, din contabilizarea activităților economiei ascunse, robotizarea excesivă, care va influența semnificativ modalitatea de comensurare și contabilizare, documentele în format fizic fiind pe cale de dispariție, mărindu-se gradul de dependență de tehnologie.

Acest aspect al informatizării am încercat să-l abordez puțin și în lucrare, dar nu l-am dezvoltat, dar sper ca în preocupările viitoare să-l am în atenție ca posibilă direcție de cercetare.

13. Diseminarea rezultatelor cercetării.

Munca de cercetare în această perioadă de studii doctorale a fost concretizată astfel:

- elaborarea și prezentarea rapoartelor de progres pe parcursul anilor de studiu;
- întocmirea prezentei lucrări de doctorat cu tema *Posibilități de comensurare și contabilizare a economiei subterane*;
- participarea la cursuri științifice și profesionale;
- participarea la diverse manifestări științifice (conferințe, congrese, webinarii, sesiuni de comunicări științifice);
- întocmirea și prezentarea unui număr de 17 lucrări la conferințe și evenimente științifice de prestigiu recunoscute CNSIS și a 11 articole publicate în reviste de specialitate indexate.

14. Lista de lucrări

Nr. Crt.	DETALII
1.	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, Marcel CONSTANTIN, „ <i>TRANSFER PRICES - TAX EVASION OR OPTIMIZATION</i> ”, 1st International Conference on „Education in the Digital Era”, Danubius University of Galați, July 22-23, 2022.
2.	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, Marcel CONSTANTIN, „ <i>IMPLEMENTATION OF THE SAF-T FISCAL AUDIT STANDARD, ANGEL AND/OR DEMON FOR ACCOUNTING?</i> ”, 1st International Conference on Education in the Digital Era, Danubius University of Galați, July 22-23, 2022.
3.	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, „ <i>FISCAL CONTROL INSTRUMENT FOR QUANTIFYING TAX EVASION</i> ”, 12th International Conference The Danube – „Axis of European Identity-Danubian Economy”, Danubius University of Galati, June 29-30, 2022.
4.	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, „ <i>FISCAL DIGITALIZATION - THE ANTIDOTE OF CREATIVE ACCOUNTING</i> ”, 12th International Conference The Danube – „Axis of European Identity-Danubian Economy”, Danubius University of Galati, June 29-30, 2022..
5.	Alin Sergiu NIȚU , „ <i>METHODS OF MEASUREMENT AND ACCOUNTING OF THE UNDERGROUND ECONOMY</i> ”, International Conference „Management of small and medium entities in times of crisis”-(GEEPC), Grecia Thesaloniki, Valahia University of Targoviste, Romania, June 20-21, 2022.
6.	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, „ <i>ELECTRONIC PAYMENTS, THE ANTIDOTE OF THE HIDDEN ECONOMY</i> ”, 17th International Conference on European Integration – „Realities and Perspectives-Performance and Risks in the European Economy”, Danubius University of Galati, May 12-14, 2022.
7.	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, „ <i>SHELL COMPANIES - WHITE COLLAR MAFIA</i> ”, 17th International Conference on European Integration – „Realities and Perspectives-Performance and Risks in the European Economy”, Danubius University of Galati, May 12-14, 2022.
8.	Alin Sergiu NITU , „ <i>ACCOUNTING-CIRCULAR ECONOMY-UNDERGROUND ECONOMY RELATIONSHIP</i> ”, Sesiunea Națională de Comunicări Științifice Studentești „Zilele universitare europene. educație și dezvoltare sustenabilă în uniunea europeană” Ediția a IX-a, Universitatea Petrol și Gaze Ploiești-Facultatea de științe economice, Ploiești, 11 mai 2022.

9.	Alin Sergiu NIȚU , Marcel CONSTANTIN, „ <i>FINANCIAL CONTROL, THERAPY IN THE ERADICATION OF UNDECLARED WORK AND TAX EVASION</i> ”, 3th International Conference „Global Interferences of Knowledge Society”, Valahia University of Targoviste, , november 12-13, 2021, Târgoviște.
10.	Alin Sergiu NIȚU , Marcel CONSTANTIN, „ <i>PANDEMIC, THE DISEASE OF THE UNDERGROUND ECONOMY</i> ”, 3th International Conference „Global Interferences of Knowledge Society”, Valahia University of Targoviste, , november 12-13, 2021, Târgoviște.
11.	Alin Sergiu NITU , Marcel Constantin, „ <i>IMPOZITAREA ECONOMIEI DIGITALE-O NOUĂ PROVOCARE FISCALĂ</i> ”, Sesiunea Națională de Comunicări Științifice Studentești „Economia și societatea digitală” Ediția a IV-a, Universitatea Petrol și Gaze Ploiești-Facultatea de științe economice, Ploiești, 03-05 noiembrie 2021.
12.	Ana-Maria COMANDARU (ANDREI), Alin Sergiu NIȚU , Adriana PADURARU (HORAICU), Xiaoyu ZHAN, „ <i>TRUE IMAGE - A FUNDAMENTAL PRINCIPLE OF FINANCIAL STATEMENTS</i> ”, „4th International Conference on Contemporary Challenges for the Society in the Context of the Recent Economic and Social Changes” 4th Edition - CCSCRESC, Academy of Romanian Scientists, & Valahia University of Targoviste, july 23-24, 2021, Târgoviște.
13.	Alin Sergiu NIȚU , Marcel CONSTANTIN, „ <i>DIGITAL ECONOMY VERSUS THE INFORMAL ECONOMY IN PANDEMIC CONDITIONS</i> ”, International Conferences “Challenges of doing business in the global economy” 9th Edition - CBGE 2021, Dimitrie Cantemir Christian University, june 4, 2021, Bucharest.
14.	Alin Sergiu NITU , Marcel Constantin, „ <i>CORRUPTION - A DISTURBING FACTOR IN THE DEVELOPMENT AND ADMINISTRATION OF BUSINESS THROUGH PRISM OF ENERGY SOURCES</i> ”, Sesiunea Națională de Comunicări Științifice Studentești „Sursele de energie în dezvoltarea și administrarea afacerilor durabile” Ediția a IV-a, Universitatea Petrol și Gaze Ploiești-Facultatea de științe economice, Ploiești, 11-13 noiembrie 2020.
15.	Alin Sergiu NITU , Marcel Constantin, „ <i>PUBLIC FINANCIAL EDUCATION AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT</i> ”, Sesiunea Națională de Comunicări Științifice Studentești, “Zilele universitare europene educație și dezvoltare sustenabilă în UE28” ediția a VII-a, organizată online de Facultatea de Științe Economice din cadrul Universității Petrol-Gaze din Ploiești, în perioada 18-20 noiembrie 2020
16.	Alin Sergiu NIȚU , Bogdan DRAGULIN, „ <i>ACCOUNTING AND TAX TREATMENT OF UNEARNED RECEIVABLES</i> ”, International Conference „Contemporary

	Challenges for the Society in the Context of the Recent Economic and Social Changes” - 3rd Edition”, Academy of Romanian Scientists, , june 20-22, 2019, Târgoviște.
17.	Cornelia-Maria NIȚU, Alin-Sergiu NIȚU , ” <i>COST OR PROFIT, IMPULSE OR BRAKING IN RELATION TO ENERGY - SUSTAINABLE DEVELOPMENT</i> ”, Sesiunea Națională de Comunicări Științifice Studentești „Sursele de energie în dezvoltarea și administrarea afacerilor durabile” Ediția a II-a, Universitatea Petrol și Gaze Ploiești - Facultatea de științe economice, Ploiești, 21-23 noiembrie 2018.
18.	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, Marcel CONSTANTIN, Vol. 18 No. 4 (2022) <i>Acta Universitatis Danubius. Œconomica (univ-danubius.ro)</i> , ISSN: 2067 - 9211 „ <i>FISCAL CONTROL INSTRUMENT FOR QUANTIFYING TAX EVASION</i> ”, https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/issue/view/146
19.	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, Marcel CONSTANTIN, Vol. 17 No. 1 (2022) / <i>Danubius Proceedings. (EIRP Proceedings)</i> , ISSN: 2067 – 9211, „ <i>IMPLEMENTATION OF THE SAF-T FISCAL AUDIT STANDARD, ANGEL AND/OR DEMON FOR ACCOUNTING?</i> ”, https://dp.univ-danubius.ro/index.php/EIRP/index .
20.	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, Marcel CONSTANTIN, Vol. 17 No. 1 (2022) / <i>Danubius Proceedings. (EIRP Proceedings)</i> , ISSN: 2067 – 9211, „ <i>FISCAL DIGITALIZATION - THE ANTIDOTE OF CREATIVE ACCOUNTING</i> ”, https://dp.univ-danubius.ro/index.php/EIRP/index .
21.	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, Vol. 18 No. 3 (2022) <i>Acta Universitatis Danubius. Œconomica (univ-danubius.ro)</i> , ISSN: 2067 - 9211 „ <i>ELECTRONIC PAYMENTS, THE ANTIDOTE OF THE HIDDEN ECONOMY</i> ”, https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/issue/view/1836 .
22.	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, Vol. 18 No. 3 (2022) <i>Acta Universitatis Danubius. Œconomica (univ-danubius.ro)</i> , ISSN: 2067 - 9211 „ <i>SHELL COMPANIES - WHITE COLLAR MAFIA</i> ”, https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/issue/view/1837 .
23.	Alin Sergiu NIȚU , Marcel CONSTANTIN, Vol. 18 No. 2 (2022) <i>Acta Universitatis Danubius. Œconomica (univ-danubius.ro)</i> , ISSN: 2067 - 9211 „ <i>THE PANDEMIC - THE DISEASE OF THE UNDERGROUND ECONOMY</i> ”, https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/1774/2121 .
24.	Alin Sergiu NIȚU , Marcel CONSTANTIN, Vol. 18 No. 1 (2022) <i>Acta Universitatis Danubius. Œconomica (univ-danubius.ro)</i> , ISSN: 2067 - 9211 „ <i>FINANCIAL</i>

	<i>CONTROL THERAPY IN THE ERADICATION OF UNDECLARED WORK AND TAX EVASION</i> ", https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/issue/view/135 .
25.	Alin Sergiu NIȚU , Marcel CONSTANTIN, Social Economic Debates, Volumul 10, Issue 1, 2021, ISSN 2360-1973; ISSN-L 2248-3837 „ <i>DIGITAL ECONOMY VERSUS THE INFORMAL ECONOMY IN PANDEMIC CONDITIONS</i> ”, http://www.economic-debates.ro/arhiva-issu1-2021.php .
26.	Alin Sergiu NIȚU , Marcel CONSTANTIN, Social Economic Debates, Volumul 10, Issue 1, 2021, ISSN 2360-1973; ISSN-L 2248-3837/ „ <i>CORRUPTION - A DISTURBING FACTOR IN THE DEVELOPMENT AND ADMINISTRATION OF BUSINESS THROUGH PRISM OF ENERGY SOURCES</i> ”, http://www.economic-debates.ro/arhiva-issu1-2021.php .
27.	Alin Sergiu NIȚU , Marcel CONSTANTIN, Social Economic Debates, Volumul 8, Issue 2, 2021, ISSN 2360-1973; ISSN-L 2248-3837 „ <i>PUBLIC FINANCIAL EDUCATION AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT</i> ”, http://www.economic-debates.ro/arhiva-issu2-2020.php .
28.	Cornelia Maria NITU, Alin Sergiu NIȚU , Mihai Andrei MIRICA, vol.7, Issue 4, 2019- Hyperion Economic Journal, ISSN 2343-7995 „ <i>GREEN ACCOUNTING FOR THE DEVELOPMENT AND MANAGEMENT OF SUSTAINABLE BUSINESSES IN MULTINATIONAL COMPANIES</i> ”, https://hej.hyperion.ro/issues-2019/vol-7-issue-4-2019

Curriculum vitae

INFORMAȚII PERSONALE **Nițu Alin Sergiu**

📍 Str. Afinelor, nr. 6-8, cod poștal 100346, loc. Ploiesti, jud. Prahova

☎ 0726234473

✉ aconrental@yahoo.com

Sexul Masculin | Data nașterii 25/07/1987 | Naționalitatea română | Stare civilă Căsătorit

EXPERIENȚA PROFESIONALĂ

Aprilie 2015 - prezent

PRACTICIAN IN INSOLVENTA - ASOCIAT COORDONATOR

ACON INSOLVENCY GROUP SPRL Ploiești

Coordonarea activitatilor specifice ale administratorului/lichidatorului judiciar procedura insolventei

Ianuarie 2018 – prezent

ASOCIAT și ADMINISTRATOR

ACON FINANCE SOLUTIONS SRL Ploiești

Evidenta contabila, asigurarea intocmirii situatiilor financiare anuale, intocmire rapoartelor.

Organizarea si coordonarea intregii activitati comerciale si economice

Iulie 2010 - prezent

MEDIATOR

CABINET DE MEDIATOR SERGIU-ALIN NITU

Medierea oricărui tip de dispută.

2013 - prezent

ADMINISTRATOR

ACON PARKING LOCATIONS SRL Ploiești

Managementul sistemului de parcare cu plata;

Octombrie 2006 – Martie 2015

CONSILIER JURIDIC

ACON AUDIT SRL Ploiesti

Asigurarea desfasurarii activitatii firmei in conformitate cu normele legale si consultanta juridica către departamente și conducerea acestora

Ianuarie 2009 – Iulie 2014

ADMINISTRATOR

ACON RENTAL SRL

-Menținerea stațiilor de lucru in buna stare de functionare: eliminarea virusilor, rezolvarea diverselor probleme soft/hard (înlocuirea componentelor);

Mai 2009 – Octombrie 2010

ASISTENT OPERATIUNI DE MARKETING

AIG FOND DE PENSII SA

Identificarea si contractarea participantilor la fondul de pensii

Coordonarea, supravegherea si furnizarea de consultanta specifica altor agenti de marketing

10.2006 – 10.2009

WEBDESIGNER

INDEPENDENT

Crearea si implementarea de concepte grafice pentru continut online sau offline elemente promotionale, elemente grafice pentru interfata web/software, procesare imagini etc.

EDUCAȚIE ȘI FORMARE

E

2021-2022

Evaluator proprietăți imobiliare-ANEVAR

Membru stagiar

2018 – prezent

Studii doctorale

Universitatea Valahia Targoviste

ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI UMANISTE

DOMENIUL FUNDAMENTAL ȘTIINȚE ECONOMICE

DOMENIUL CONTABILITATE

2017

Arbitru Judecător

Tribunalul permanent de arbitraj instituționalizat

2016 - 2018

Master - Cariera Judiciara

Universitatea Crestina Dimitrie Cantemir Bucuresti

2016 – 2017

Formator

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției sociale și Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului Centrul de resurse Apollo

2011

Inspector HR

Camera de comerț și industrie Prahova

2010

Mediator

Edumonde mediation-Consiliul de Mediere

2006 – 2009

Diploma de licență

Universitatea Spiru Haret București

Drept

2007

Certificare broker

CNMV București

2002 – 2006

Diploma de bacalaureat

Colegiul National Spiru Haret

Engleza intensiv

COMPETENTE PERSONALE

Limba(i) maternă(e)

Română

Alte limbi străine cunoscute

	INTELEGERE		VORBIRE		SCRIERE
	Ascultare	Citire	Participare la conversație	Discurs oral	
Englez	B1	B1	A1	A1	B1
Scrieți denumirea certificatului. Scrieți nivelul, dacă îl cunoașteți.					

Niveluri: A1/2: Utilizator elementar - B1/2: Utilizator independent - C1/2: Utilizator experimentat
Cadrul european comun de referință pentru limbi străine

Competențe dobândite la locul de muncă

- Înființare, funcționare și lichidare societăți, organizare evidență contabilă, cunoaștere vector fiscal, lucrul în echipă evidență contabilă și audit

Competențe informatice

- o bună cunoaștere a instrumentelor Microsoft Office™
- program informatic de contabilitate SAGA,

Alte competențe

- de comunicare și leadership

Permis de conducere

- cat. A si B (2006)

MINISTRY OF EDUCATION
“VALAHIA” UNIVERSITY OF TARGOVISTE
IOSUD - DOCTORAL SCHOOL IN ECONOMICS AND
HUMANITIES
FUNDAMENTAL FIELD ECONOMIC SCIENCES
DOMAIN: ACCOUNTANCY

DOCTORAL THESIS
***POSSIBILITIES OF MEASUREMENT AND
ACCOUNTING OF THE UNDERGROUND
ECONOMY***
SUMMARY

Ph.D. SUPERVISOR,
Professor Ph.D. Victor MUNTEANU

Ph.D. CANDIDATE,
Alin Sergiu NIȚU

TÂRGOVIȘTE

2022

FOREWORD

Supporting the thesis gives me the opportunity to realize that every effort has a successful finality, even if at the beginning of the Doctoral School it seemed to me to be in a very distant time horizon.

This work, in addition to confirming the claim that the use of accounting helps to combat the underground economy, also gave me the opportunity to clarify a point of view regarded as an axiom with double accounting meanings, "does accounting help to combat or hide the underground economy?" ".

As an insolvency practitioner, I am a coordinating associate in the company Acon Insolvency Group SPRL, which is part of the ACON group of companies with accounting, expertise, financial audit and tax consultancy activities, I had the impression that the experience gained and the practice carried out would help me I do this work easily and quickly. During the three years, however, I understood that it is not enough, the account in the fair is not like the one at home, and that appearances can easily deceive, requiring a lot of work and hours of study.

The support of this work gives me the opportunity to thank university professor Munteanu Victor for instilling an optimistic, positive and decisive attitude to bring this research to a successful end, in the distinction and honor for me, as his scientific leader.

My thanks also go to the teaching staff of the Doctoral School of Valahia University, first of all to Professors Popa Ștefan and Cucui Ion, for the guidance, support, advice and why not the continuous and constant attention shown during the doctoral studies, which, by as often as necessary, they supported me in solving all the unknowns that appeared during this period.

I would like to thank the staff of the Center for Research and Studies in Accounting and Finance within the I.C.S.T.M.- Valahia University in Târgoviște, who guided and helped me with individual study and theoretical and practical research every time I requested.

I especially and last but not least want to thank my family, my wife and children, who, perhaps without showing it, were by my side, especially by creating a climate of peace and understanding, by moral support and patience, without that I would not have been able to complete this scientific research endeavor.

CONTENT

CONTENT	41
1. The contextual framework, the actuality, the interest and the motivation of carrying out the research	42
2. The level of knowledge at the international, European and national level	43
3. Research objectives.....	44
4. The scientific approach	47
5. Scientific research methodology.....	48
6. The structure of the scientific approach.....	49
7. Applicative-theoretical conclusions regarding the measurement and accounting of the underground economy in order to effectively combat it	52
8. Conclusions from the applied-practical study related to the use of accounting for measuring the underground economy	55
9. The conclusions of the empirical research with the theme of the possibilities of commensuration and accounting of the underground economy	58
10. Own contributions regarding the possibility of commensuration and accounting of the underground economy	60
11. Research limits	68
12. Research perspectives.....	69
13. Dissemination of research results.....	69
14. List of works.....	70
Curriculum vitae	74

1. The contextual framework, the actuality, the interest and the motivation of carrying out the research

The doctoral thesis with the theme "POSSIBILITIES OF COMPENSATION AND ACCOUNTING OF THE UNDERGROUND ECONOMY" aims to address a particularly important area, always up-to-date, with diversified implications and amplified valences of accounting and managerial practice and theory of people with commercial and fiscal behavior inappropriate to an economy fair market.

The topicality of this theme is given by the unfavorable national and international epidemiological context determined by the spread of the SARS-CoV-2 coronavirus, the energy crisis and the war in Ukraine, a situation that will deeply mark the economic and social-political evolution of mankind and will dramatically influence the world economy, implicitly and the underground economy as part of the real economy characterized by globalization, sustainable development, digitization, and the struggle for resources.

In this competitive and complicated context, from an economic point of view, the chance of survival of economic actors and the population is seriously affected, being able to resort to more or less orthodox means, which belong to the underground economy, to face this economic struggle.

The motivation of the research resides in the analysis of the aspects of the underground economy starting from the causes that generate it, ascertaining certain measurable aspects, finding and proposing certain commensuration and accounting solutions, so that it can be effectively managed and reduced if not even eradicated, through the prism of interest:

- theoretically – our conclusions can contribute to improving the conceptual framework for the most correct reflection of the financial influence of the underground economy on the public budget;
- practical - our approach can contribute to clarifying some aspects of the sensitive issue of measuring and accounting for the effects of the underground economy;
- methodological – our research can influence and cause a methodological connection to harmonize the measurement and accounting methods of the official and unofficial economy.

The valences of originality, complexity and great difficulty of research in this interesting field finds its resource in the problem and aggregation of concepts such as underground economy, fraud, illegal work, corruption, illegal traffic, tax evasion, etc.

The suggestions proposed throughout the research route, in order to find practicable solutions for identifying the causes and ways of manifestation of the underground economy, want to be the catalyst for the improvement of state institutions with the participation of civil society to reduce this economy.

Carrying out my professional activity and as an insolvency practitioner within the ACON group of companies, where I got to know many aspects of the underground economy found in different forms and measures in companies that have reached a state of insolvency or bankruptcy, the option for choosing the theme was a natural consequence of this profession that manifests itself in the area of interest of the research.

2. The level of knowledge at the international, European and national level

In order to carry out a research paper, regardless of the chosen field, especially regarding the underground economy, a systemic and synthetic analysis of the state of its knowledge is necessary, being an unavoidable ingredient of any economy, but specifically of the market economy.

The defining boundaries of this type of economy are difficult to arrange, most of the points of view of those who have leaned on this subject, debating it and framing it within the framework of the economy treated as a whole, the approaches being both economic in nature and legal.

The research on the underground economy is diverse, starting from its relationship with actors with apparently normal behaviors that invoke the principle enshrined in private law "everything that is not prohibited by law is allowed", up to underworld, corrupt individual behaviors that act in the most often through forms and methods that bypass the usual, legal economic routes for the purpose of enrichment.

The underground economy is a complex phenomenon, with economic implications and social reverberations, highly controversial, recognized but at the same time encouraged, with many definitions and varied interpretations (hidden, unnoticed, irregular, shadowy, black, informal, illegal, parallel), all marking it as a sub-branch of the real economy.

Due to its importance in terms of negative effects on society as a whole, the underground economy is the subject of many national and international bodies, public or private, governmental or non-governmental, economic and social, academic or non-academic, the list could go on.

A selective list, without being limited, regarding the concerns in the field and the issuing authorities/organizations at the international level is presented in the bibliographic

material, of which it is worth mentioning for example the United Nations, the European Parliament and the Council, the European Commission, the International Organization of Labor, professional associations.

Internally, from a legislative point of view, the approach to the underground economy was a concern on the work agenda of the Parliament, the Government, the Constitutional Court, the BNR and other public authorities involved that issued the subsequent acts of methodological interpretation and implementation of the laws in this domain.

From an academic, professional, scientific point of view, the National Economy Institute, the Fiscal Council, the economic and legal faculties in the field, various professional associations, scientific journals, doctoral and master's students with activity in this field were involved in the research of the underground economy.

3. Research objectives

Any activity, regardless of its nature, involves setting some goals, starting from a certain goal and a main objective.

In this paper, the aim of the research was to identify the possibilities of commensuration of the underground economy in order to be able to account for it starting from the idea that any problem can be solved if all the causes and sources that create it and on the basis of which it functions are known.

The improvement of old methods or the identification of new ones with concrete possibilities for measuring the underground economy, which constitutes the starting point - the object to be researched, required the formulation of several questions:

- *Is the underground economy related to the formal sector of the economy, its marginal cause and effect?*
- *Can the underground economy, as part of economic activity, be identified, represented, measured by tangible data and information?*
- *Can accounting information be an indispensable component of the economic information system, and accounting a pertinent source of information for detecting and quantifying the underground economy?*
- *Does the measurement and accounting of the underground economy from the perspective of legality influence the decision-making strategy in the reduction to the elimination of this type of economy?*
- *The accounting of this type of hidden economy becomes a major condition in combating it effectively by: diagnosing and measuring it through indicators*

developed through the prism of resources and effects, highlighting its management deficiencies and offering solutions and alternatives to take the best and optimal decisions in achieving this desired.

These questions were addressed, analyzed and answered, taking into account the two complementary facets of the economy, namely the accounting of the underground economy and the effect on combating it in order to improve the performance of the economy as a whole.

Wanting to generate added value in a complicated area such as the underground economy and aiming to create useful and practical knowledge necessary for the economic environment, the current scientific approach focused on achieving a fundamental objective and several related objectives.

The main, overall and defining objective of the paper, along the same lines as the above stated goal, is to design a study starting from theory, continued with an applied-practical and methodological research to identify the biunivocal influences between the open economy and the underground economy, in the purpose of measuring the latter by using accounting as a common point of uniform reflection of the economy as a whole, based on the national benchmark agreed with the European and international level.

The basic objective of this thesis consists of several operational objectives that will be answered during the research:

- **Os1:** *The first operational objective* considers a conceptual delimitation and an afflictive interpretation of the framework of the underground economy on an instrumental basis-criterion of analysis and the causes of the underground economy:
 - human nature (the citizen) and the human condition (the state) indispensable components of the economy;
 - taxation and fiscal pressure;
 - the inconsistency and/or incoherence of the legislator;
 - bureaucracy;
 - the prohibition of certain activities;
 - internationalized phenomena: poverty, wars, globalization;
 - social, economic, political and community causes;
 - psychological causes.

Chapter I is the one in which these delimitations are found.

- **O_{s2}:** *The second objective* makes an identification of the characteristics, forms of manifestation and particularities of the underground economy in Romania, objective pursued in chapters 2, 3 and 4 of the paper, aiming at:

- the dualism of the underground economy - legal and illegal;
- cash - the most efficient payment method of the underground economy;
- other payment methods used in the underground economy;
- actors participating in the underground economy;
- activities included and/or excluded in/from the sphere of the underground economy.

Within this objective, we will focus on the following forms of manifestation of the underground economy through the prism of characteristics that can be measured and accounted for:

- Fiscal fraud;
- Illegal migration;
- Illegal work;
- Traffic in luxury goods (cars, jewelry, furs, etc.);
- Prostitution;
- Drug trafficking and consumption;
- The trafficking of weapons, explosive material and other sensitive material;
- Seemingly harmless household activities.

- **O_{s3}:** The third objective is represented by the commensuration and accounting of the underground economy in Romania, objective pursued in chapter 5 of the paper, dealing with:

- zoning of the underground economy (black, gray, white);
- methods of measuring the underground economy;
- accounting of the underground economy;
- accounting, angel or demon for the underground economy?

- **O_{s4}:** Objective four concerns the aspects resulting from the accounting of the underground economy under the conditions of digitization and the use of Cloud accounting; they are the subject of chapter 5 of the paper.

4. The scientific approach

Elaboration of the work means a complex scientific effort that has as its support a well-fixed thematic area (allowing the issuance of valid reasonings, with theoretical arguments and suitable for this economy) and has as premises the identification of solutions, connections and determinations between the economic-social aspects and / or legal that condition or are influenced by the underground side of the economy.

Countless research on the analysis of the morphology of the underground economy, created the epistemological framework to induce clarifications and delimitations based on the most convincing criteria and techniques.

This type of economy is a rather complex theoretical construction, viewed as a phenomenon with profound social and economic implications for society. Most research has an economic and legal perspective.

Practice has shown that the economic (micro/macro, statistical) and/or legal study options (mainly the fiscal or economic-financial crime side) were not sufficient to give coherence to the effective countering of this very complicated and controversial phenomenon as it is the hidden economy.

The conception of some research hypotheses in the context of this scientific endeavor requires the completion, clarification and definition of an objective of the study proposed above.

As a result, in order to answer the objectives of the work, the following were established as working hypotheses of the research:

I1: The underground economy is part of the economy as a whole, inseparable from the visible economy and interconnected with it, not being able to make a precise demarcation, a delimitation of it.

I2: Through the prism of the citizen/state bivalence reflected by the phrase consumer/regulator of the economy, from a causal point of view, the underground economy is a marginal cause and effect of the real economy.

I3: The underground economy, as part of economic activity, can be identified, represented and measured by tangible data and information.

I4: The commensuration of the underground economy provides the necessary information for its accounting and the accounting information is an indispensable component of the economic information system.

I5: The underground economy, by similarity to the real economy, can be transposed into an information system that has accounting as its command point, as the main source/bank of data and information for its quantification.

I6: Recognizing, identifying and measuring the underground economy represents a current priority development direction of Romanian society in the context of membership in the European Union.

I7: The use of integrated accounting systems and its harmonized internationalization represent the viable premise for starting its eradication.

I8: Quantifying the underground economy and bringing it to light, through the use of accounting tools, is a decisive factor in reducing it to levels acceptable to a modern market economy.

I9: Ghost companies are the relief valve of an over-taxed and controlled economy.

I10: The COVID 19 pandemic, an opportunity to eradicate the underground economy.

5. Scientific research methodology

The present thesis, through the information provided, addressing an old but current issue *"POSSIBILITIES OF COMMENSURING AND ACCOUNTING OF THE UNDERGROUND ECONOMY"*, seeks to define some methods and/or models that lead to the improvement of the accounting of commensuration of the underground economy, so that it becomes a method and an effective factor in society's fight against the eradication of the underground economy.

Regarding the research methodology, a wide range of investigation methods was used: starting from the analysis, using observation and induction and based on the deduction a causal explanation was given, by comparison with the formal economy achieving a synthesis that includes all the conclusions of the research .

In the paper, the principles discussed by F. Wacheux were used:

- framing the objective in an area where we find a somewhat defined demand;
- approach the issues in a succinct, clear, focused and illustrative manner in the demonstration;
- the most appropriate methodology will give the opportunity to penetrate the meaning of the underground economy, to examine it based on representations and observations.

It is known that any research initiative originates from an epistemological approach, one or more currents from the mixture: positivism, constructivism and interpretivism.

Positivism has facts□hypotheses□knowledge as its judgment algorithm, contrary to constructivism which starts from knowledge□hypotheses, interpretivism reflecting the constructivist ideal.

Conceptually speaking, I have inclined towards the idea that the methodology is specific to each topic and each researcher, not having a fixed framework of approach, given in advance, the perception being different from person to person, particularized according to the experience, work, knowledge and understanding of each one, the value being given by its individualization.

6. The structure of the scientific approach

Keywords

Although everyone has heard of the underground economy, when one goes to a thorough study of the work one encounters a series of words whose use in a certain context requires their linguistic and scientific clarification in order to fully understand the message conveyed.

Without necessarily being the only words that best reflect the message of the paper, I believe that the following require their presentation: *accounting, corruption, digitization, drugs, formal economy, underground economy, fraud, globalization, informal, migration, GDP, prostitution, international standards, traffic, added value* accounting of the underground economy, commensuration of the underground economy.

The stages followed in the research

Any activity in any field requires a phasing of the work steps, a logical algorithmization that must be followed like a red thread, which requires work and effort materialized in the end through results that offer the satisfaction of achieving the proposed parameters.

The initiating stages involve an approach that includes specific steps, namely the selection of the bibliographic documentary material and its consultation, the establishment of objectives starting from the purpose of the work and the formulation of related hypotheses.

This preparatory part represents the foundation of the construction of the research, when defining, in general, the theoretical framework regarding the underground economy and in particular the contribution to commensuration and accounting of the underground economy and outlining the structure of the thesis.

The procedural stage of the research, representing the resistance structure of the construction, concerns:

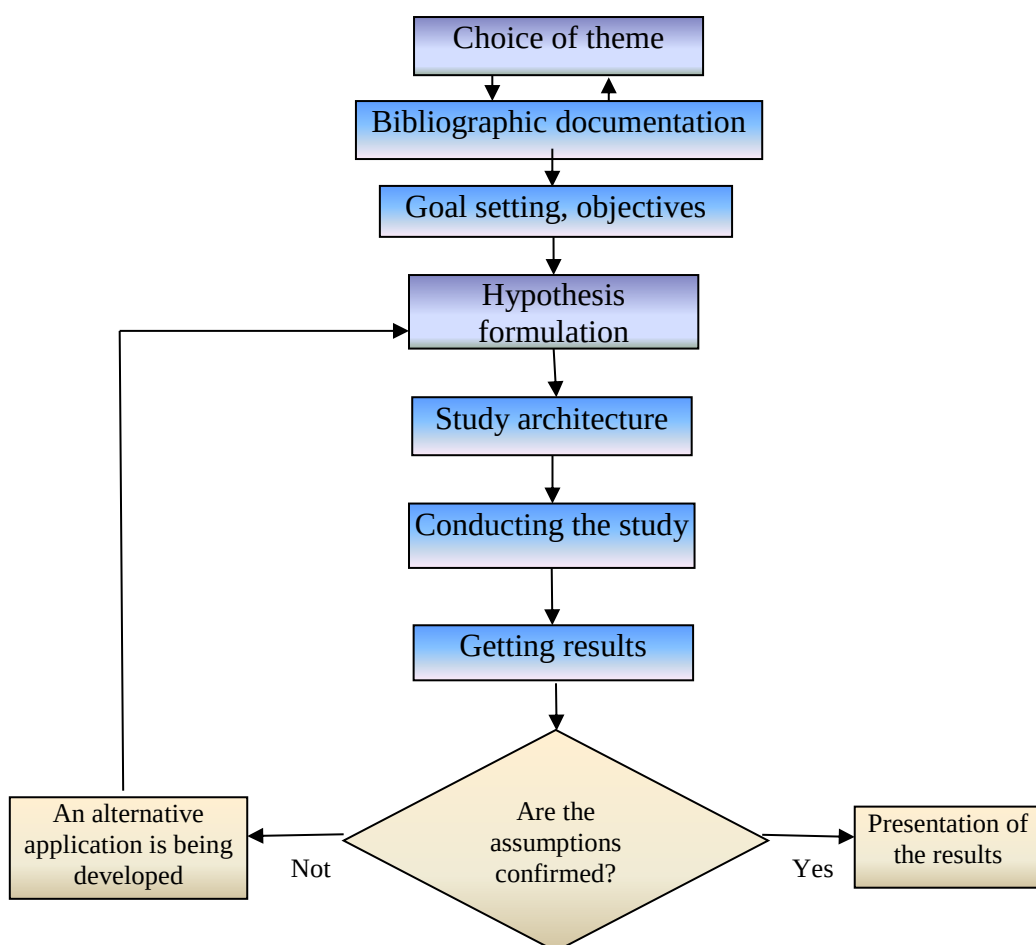
- the architectural conformation of the study;
- carrying out the study;
- obtaining the results.

The entire approach is completed, according to the graphic representation, by ratifying the hypotheses and issuing conclusions, expressing judgments, ideas and/or opinions, proposed as an own contribution with the presentation of the limits found in the research as its logical result.

The development of this paper assumed, in principle, the following procedural phases, more important, to achieve the proposed goal:

Figure no. I.1

Detailed stages of research

(Source: <http://www.apubb.ro/wp-content/uploads/2011/02/Suport-MTCS-Ro.pdf>)

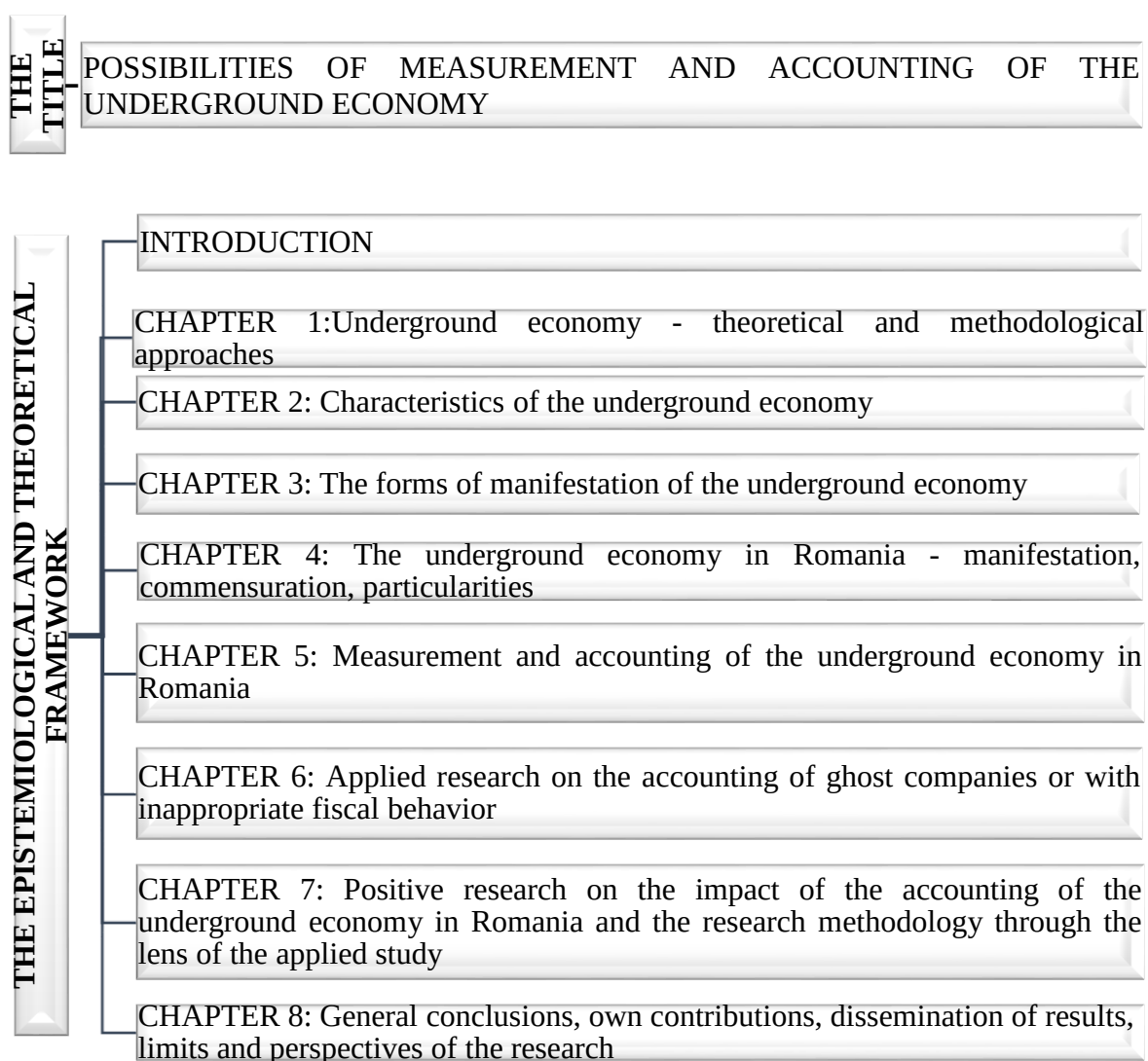
According to the data presented in **figure no. I.2**, the results can ratify the hypotheses, and/or can determine recommendations, guidelines and even relevant proposals for measuring and quantifying the underground economy, effective and practical that lead to solutions for decision-makers with the aim of reducing or eradicating the underground economy.

The structure of the research paper

The architecture of the research is presented in figure no. I.2:

Figure no. I.2

The structure of the research paper

(Source: author processing)

The work was rationally structured, considering a theoretical and applicative/practical approach correlative with the economic reality, to follow the stages established above, starting from the purpose and epistemological meaning of underground economy research, based on the research objectives for the purpose validation or invalidation of hypotheses, following the research directions proposed in the methodology.

7. Applicative-theoretical conclusions regarding the measurement and accounting of the underground economy in order to effectively combat it

The conclusions, like the whole work, represent the fruit of theoretical and practical research as a reward for the efforts during the doctoral activity, in the 3 branches: theoretical, applied-practical and empirical.

The commensuration and accounting of the underground economy in order to effectively combat it, is supported by the following arguments:

- The underground economy is a complex phenomenon, very controversial, recognized but at the same time encouraged, with multiple valences, with various definitions and interpretations (hidden, unnoticed, from the shadows, underground, informal, illegal, parallel).
- The underground economy is a component part of the economy as a whole, characterized from the point of view of transparency by the formal-informal binomial, found in most countries of the world including Romania, but usually specific to the market economy, being an unfair competition to economy in sight;
- The effective fight against the underground economy, first of all, requires knowledge of it, its causes, characteristics and forms of manifestation, its size in correlation with the economy as a whole as well as with the visible one, its recognition and measurement, and only in this way through accounting digital expression we can create the necessary immunity for an effective fight;
- The causes of the underground economy are multiple and diverse, from those of an economic, political nature to those of a social, moral nature, but they must be sought in the citizen/state bivalence, reflected by human nature (the citizen) and the human condition (the state).
- The characteristics of the underground economy are correlative with the causes that generate it, the first and most important characteristic being the duality, not only linguistic, legal-illegal, which also imprints the way economic activities are carried out through the prism of their authorization and/or taxation, as well as the practice.

- Since the human factor is present on all economic levels, and in the area of the underground economy, it must be satisfied as such through income and working conditions, in order to satisfy its needs. As a consequence, characteristic of this hidden economic zone are undeclared incomes and inadequate conditions, as an effect firstly of excessive taxation and secondly through the illegality of the activity.

- Taking into account the causes and forms presented, a conclusion/interrogative is put, why is there a need for commensuration and accounting of the underground economy?

- The answer is relatively simple, to effectively combat an evil, it is necessary to accept its existence, causes, forms and last but not least the consequences of its manifestation, an objective that requires a numerical expression to be able to eliminate or reduce it. Or, as I presented in the content of the work, the underground economy is an evil, according to some a necessary evil, which, in a globalized world in all aspects, is difficult to control and counteract.

- Since the economy as a whole is measurable, quantifiable and reportable with the help of accounting, as a result its underground part must also be measured and accounted for according to similar principles and benchmarks, compatible with the economy in general.

- Some of the activities included in the underground economy can be brought to light by being absorbed by the open economy as a number of states have done (legalizing prostitution, soft drug use, gambling, etc.), which also requires a remodeling of the real economy, on sight, through the use of accounting formulas.

- In the conditions of globalization that characterizes the current period, the underground economy also folds into increasingly pronounced internationalization, far exceeding state borders, as a result, the accounting commensuration measures must also be taken in concert at the same level, in order to be efficient, which requires the use of some uniform international standards for measuring and accounting for underground savings.

- As it follows from the content of the paper, all activities in the area of the underground economy have as a reference the national accounts, mainly the GDP, which has already become a rule in many states, including Romania, taking into account the dimensioning of the GDP and the effects of the underground economy, largely achieved through accounting and taxation.

- So the commensuration of the underground economy, as the first way to combat it, involves two aspects, namely its accounting on the one hand and its taxation as an effect on budget revenues, important components of the GDP. We can say that measuring and

taxing the underground economy is a task of any government, because the political objective is to raise the standard of living, which can only be achieved by collecting to the state budget all the amounts taxed from the economy, including the hidden one.

- The success of combating all forms, without being able to think about their elimination, as we have argued before, requires recognizing the existence of the underground economy, obtaining or having complete information to be able to analyze it, give pertinent answers and take the appropriate decisions and measures, requirements that can only be achieved by considering it as an economic information system, whose dashboard is represented by accounting, which provides those interested with the financial and accounting information regarding the extent of this economy.

- The efficiency of the efforts involved requires accounting to have 2 components:
 - Informational system with a strong accounting connotation.
 - The human resource appropriate to the challenges.
- Because for decision-makers involved in this sphere, accounting is the essential source of pertinent information, as an essential requirement accounting must align with their demands, very heterogeneous in terms of their skills and training, which can be classified into two categories depending on their interest:

- **Direct users:**

- the profiteers of the underground economy;
 - the fighters of the underground economy.

- **Indirect users,** mass media, associations and non-governmental organizations, the population, etc.

- Combating the underground economy nowadays, strictly requires the professionalization of accounting in the conditions of the globalization of the underground economy adapted to the level of the global economy.

- Within the national or international information system, the accounting information system, accounting, has a high rank having the ability to evaluate and aggregate underground transactions and being able to describe the operations, things, activities, facets and events of the informal economy, expressed in monetary terms depending on the specifics of the activities underground.

- At the international level, accounting must make available to the decision-makers that informational circuit, converted into a common image, regardless of the national territory, on the basis of which they know very well the ins and outs of the underground

economy, its structures, the rules by which it is conducted, to be able to be set relevant, concrete combat objectives, to adjust and update them permanently to the real challenges.

- In the end, the reflection of the underground economy should be done according to the same indicators specific to the real economy, and through the same reporting methods, only the manner of obtaining the accounting information must be specific.

- In today's context of globalization, the priority of government concerns should be transfer pricing segment. In principle, the specialized theory mainly focused on the impact of price taxation, without addressing their tangential aspect through the prism of the hidden economy, financially close to money laundering.

Our proposal considers the hidden economy in this area can be approached by analyzing:

- the persons involved;
- the real beneficiaries of the profits obtained;
- the cash flow involved;
- correlative investment decisions;
- the type of business practiced;
- the attitude of the authorities from a commercial, fiscal, financial point of view.

- Concluding, the theoretical interest of the paper lies in the fact that the reflection and analysis of the underground economy is based on accounting, which through its information system provides the necessary material to respond pertinently to the objectives pursued in combating the hidden economy, the improvement of accounting contributing to the performance of this process .

8. Conclusions from the applied-practical study related to the use of accounting for measuring the underground economy

C1: The applied-practical part of the research highlighted that in the identification and elimination of ghost companies - as actors of the underground economy, an important and decisive role is assigned to accounting because it presents numerically the economic activities "on the basis of unitary and very rigorously regulated", making available to decision-making users digitally expressed information, necessary first of all to estimate the area of activity of these companies and secondly for their analysis through the lens of vulnerabilities and weaknesses, with the aim of identifying the characteristics and mode of

action of them as premises for the development of possible and concrete ways to combat them.

C2: The economy is the place where the demand meets the supply of goods and services, production and consumption, individual interest and collective interest, with at the center the man who enjoys a relatively apparent freedom (decision-making, financial autonomy, economic initiatives, etc.) , limited and framed by laws imposed by society.

C3: In the national and international political environment, the underground economy and especially ghost societies, has been a permanent subject of political promotion more as a subject of sometimes aggressive campaigning, to get votes, and less of a practical application of intentions declamatory, a fact that also had reverberations on the academic environment, through the research carried out on this dark area.

C4: The financial information that was circulated publicly about ghost companies, which are also present in Romania, demonstrated that the premises and favorable framework for their birth and manifestation was caused by the transfer from the old type of socialist society, characterized by very rigid, disciplined rules, which a so-called capitalist society, of a capitalist primitiveness, focused for quite a long time on an economic libertinism of the kind of an exaggerated freedom that practically translated into the explosion for a certain period of time of the money power of these societies, protected by the political factor, these having as their principle the brave win, generating in addition to corruption, blackmail and a spoliation of public money.

C5: This kind of ghost company was an import concept, practiced primarily by multinationals using the offshore method. Since after 1989 wide gates were opened to multinationals, representing more than 98% of foreign investments, as bringing boundless prosperity, it was only natural that the presence of foreign capital was also through this type of phantom resources. Transactions with ghost companies in offshore areas are carried out through transfer pricing, violating the arm's length principle.

C6: A conclusion regarding the application in a specifically Romanian way, starting from the standards for the manifestation of ghost firms at the international level, was that this type of company reinvented itself in Romania in the form of companies with incorrect fiscal behavior, transposed in practice in 2 ways:

- in the form of ghost companies, which do not register the transactions carried out and
- in the form of companies that register transactions but avoid paying tax obligations, in both cases the state is prejudiced.

From here it resulted that accounting information is the concept that transposes an event, an action, an operation through some data, numerically highlighted in a rational order, according to a certain interest:

- generally the interest of the actors behind the ghost company is to erase any trace and not pay anything.
- at the opposite pole is the interest of the state to tax as much as possible, there being the concrete possibility most of the times to calculate taxes and fees in excess, not taking into account any deduction.

C7: A conclusion drawn was that unlike the foreign phantom companies that aim more at non-taxation of profits, in Romania the purpose of the evasion by generically named companies with incorrect fiscal behavior was directed towards VAT, the definition regulated by the EC being very current on the mioritic plains according to which "shell company" means a trader registered as a VAT payer who, with potential fraudulent intentions, acquires or declares that he acquires goods or services without payment of VAT and supplies these goods or services with VAT, but does not refund the VAT due to the appropriate national authority ".

C8: A useful practical conclusion is the one related to the activities where such behavior is predominantly manifested, namely trade (35%), construction (10%), real estate (10%), agriculture (11%), restaurants (9%), transport (5%), etc.

C9: Regarding employment, it turned out that ghost companies encourage undeclared work, not using hired labor to avoid reconstituting its traceability. A proof of taking measures to cancel the influence of the disastrous effects of these types of companies, is the field of constructions where the application of certain measures led to the decrease of the negative wage effect to 8%.

C10: In the case of phantom companies or with inappropriate fiscal behavior, the accounting information becomes vital for proving/sanctioning the facts of hiding the taxable source and implicitly avoiding the payment of fiscal obligations, it being necessary to receive it from wherever it occurs, report and transfer it in globally standardized form.

C11: The users of the accounting product are not only the actors of the ghost companies, but the governmental factors that want to master both the mechanism of receiving/transmitting information, but through the prism of the measures they are also concerned about its form and quality. The databases regarding ghost companies have diversified a lot, they normally have to be generated by the state authorities, with the contribution of NGOs, associates including professional, employers, etc.

C12: According to the current regulations, important steps have been taken in Romania, indirectly in addressing the underground economy, through the computerization of ANAF, the linking of cash registers to the ANAF database, the mandatory registration in SPV and online declarations, and the adaptation of computerized accounting, remaining a little behind cloud accounting.

Digitalization and Cloud computing presents a number of advantages to the underground economy that don't even stand up to discussion, but just as well is the downside for those who are fair.

There is the risk of uncontrolled access, of altering databases, with the help of hackers being able to do dubious business on the backs of companies in plain view and without their knowledge, in which case the accounting specialist intervenes who must also have training in the IT field.

A special aspect concerns the jurisdiction of cloud accounting, which implies a certain legal regime that must be respected, even if the accounting is internationalized. This was seen from the practice of relations between foreign companies and offshore companies, which in terms of Cloud, resulted in differences with Romanian legislation, with consequences and risks of different interpretations.

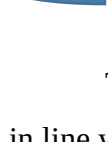
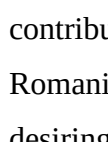
9. The conclusions of the empirical research with the theme of the possibilities of commensuration and accounting of the underground economy

The empirical research carried out in the present work looked at the existence of the possibilities of commensuration and accounting of the underground economy, in order to identify solutions and take measures to combat it effectively.

The first conclusion in the research was that the most qualified respondents, liable to have tangent and knowledge in one way or another with the activities in the area of the underground economy, are those in the area of users, from which I chose certain categories, without giving a priority to one or another in the area of professional associations (CECCAR, Bar, College of Jurists, CCF, CAFR, Arbitration Association, ANEVAR., etc.), civil servants (ANAF, Antifraud, Police, former Financial Guard, etc.), management staff and employees from societies, the population, mass media, non-governmental associations.

Based on the very good interaction with these respondents, the general hypothesis formulated that accounting allows the measurement of the underground economy, being the main producer and supplier of necessary, relevant, plausible and transparent financial-

accounting information, harmonizing the financial and accounting information system to combat the underground economy, was fully confirmed on the basis of the sub-hypotheses that argued the approach of this research study, validated as follows:

- **I1:** The underground economy is part of the economy as a whole, inseparable from the visible economy and interconnected with it, not being able to make a precise demarcation, a delimitation of it.
- **I2:** Through the prism of the citizen/state bivalence reflected by the phrase consumer/regulator of the economy, from a causal point of view, the underground economy is a marginal cause and effect of the real economy.
- **I3:** The underground economy as part of economic activity can be identified, represented and measured by tangible data and information.
- **I4:** The commensuration of the underground economy provides the necessary information for its accounting, and the accounting information is an indispensable component of the economic information system.
- **I5:** The underground economy by similarity to the real economy can be transposed into an information system that has accounting as its command point, as the main source/bank of data and information for its quantification.
- **I6:** Recognizing, identifying and measuring the underground economy represents a current priority development direction of our society in the context of membership in the European Union.
- **I7:** The use of integrated accounting systems and its harmonized internationalization represent the viable premise for starting its eradication.
- **I8:** Quantifying the underground economy and bringing it to light through the use of accounting tools is decisive in reducing it to levels acceptable to a modern market economy.
- **I9:** Ghost companies are the relief valve of an over-taxed and controlled economy.
- **I10:** The COVID 19 pandemic, an opportunity to eradicate the underground economy.

Through this research using the questionnaire, I had in mind a professional opinion in line with the chosen topic, attesting what was pursued through the title of the thesis, thus contributing to the awareness of decision-makers with the management of companies in Romania, and of course those responsible with the regulators and not least among other desiring recipients of information about the underground economy, who through their

contribution strengthened the idea that accounting, through its product accounting information, contributes to the commensuration of the economy.

10. Own contributions regarding the possibility of commensuration and accounting of the underground economy

The personal contribution, through the lens of a scientific investigation, can be presented and approached through the following two research directions:

- the first direction to bring clarifications regarding the use of accounting information for measuring and accounting of the underground economy
- the second direction, naturally arising from the first, to produce added value in the area of scientific growth of the present study.

As a first contribution in the addressed direction of the underground economy, it is the present study with the title quite suggestive for a future opening in this field, because we have not identified works regarding the correlation of underground economy-commensuration-accounting.

Clarifications and surplus value completed in the set of concerns subject to research materialized in the following:

- regarding the underground economy, I gave myself the strength to do, with the hope of succeeding, a quantitative and qualitative analysis of studies of this nature (specialist, professional, legislative, administrative, etc.), through which I contributed to the completion of existing attempts, which define this type of economy in various words - hidden, black, undeclared, criminal, etc.
- I identified and highlighted the conceptual boundaries, the notional-theoretical approaches with reference to the underground economy and its forms of manifestation.
- I identified and presented the causes of the underground economy, as a result of human nature and as an effect of a more or less exaggerated fiscal pressure, also reviewing the activities prohibited but required by this nature.
- I highlighted and framed the place of the underground economy within the comparative real economy, trying to clarify its role in the development of society, under the conditions of globalization, alongside the open economy, coexisting as two inseparable halves.
- the place of the underground economy is also given by its characteristics resulting from the consideration of the economy as a currency, the two sides being

generated by the legal-illegal lexical binomial, which is manifested worldwide, in most countries of the world, influencing work and capital, in the conditions under which globalization redefines the economic universe.

- we treated in a conjugate manner the forms of manifestation of the undeclared economy in counterbalance with the visible economy, particularized also to the Romanian environment, which by entering the EU without our will is aligned with the international environment.
- I made an x-ray on the impact of the underground economy on the national accounts specific to the Romanian economy, trying to contextualize and estimate their influence.
- through the public-private economic relationship, I tried to explain the Romanian paradigm regarding the effect of the underground economy on the increase in living standards.
- starting from the zoning of the underground economy, we identified some criteria for its classification (national accounts, labor market and monetary indicators) and presented the two typologies of commensuration methods (direct/indirect) with the specific techniques of these methods.
- we highlighted that the main source of data for detecting and quantifying the underground economy is accounting, seen as a core table of the economic information system, which provides the decision-makers-beneficiaries with the necessary information for the measures they will deem appropriate, depending on their position within this economy.
- I specified that a performing accounting information system vis a vis the underground economy, means the application of performing tools in the timely detection of its weaknesses and vulnerabilities.
- considering accounting as the main data bank and data procurator for decision-makers, we concluded that economic information regarding underground activities must be transposed to their requirements, because correct information creates the prerequisites for an effective fight.
- we found that there are often cases when the underground economy exceeds the borders of several states, the higher the value, the wider the spatial reference accounting and fiscal difference, the important one being the one we refer to, because depending on the jurisdiction in which it acts, there are differences that

can differently influence the perception of the economic interpretation, a situation in which the commensuration can also be difficult to perform.

- the substantiation of decisions must be made on the basis of a well-professionalized accounting information system, which must be used by specialists very well trained in this field and adapted to the latest innovations in this field.
- the professionalization of accounting and the specialization of those who practice it is also an asset for the actors of the underground economy, who through the lens of sometimes unlimited financial possibilities, can hire brand specialists with the help of which, through creative accounting, they can create an effective mechanism for hiding the underground economy.
- I emphasized the importance of adapting the accounting standards of the public and private sectors, which, being in a necessary and normal interdependence, must correctly reflect the effect of the private on the public and vice versa, between them there is a permanent interaction.
- as an effect of globalization, the underground economy has also internationalized, our approach highlighting the connivance between the real and the hidden economy, its effect on the population in general, because most specialists only address the fiscal aspect, without at least following the social impact.
- as is natural, I also highlighted the impact of the underground economy on the mioritic lands, through the export of methene from developed societies, but adapted to the Romanian specifics by indigenous actors, as a reply to the foreign capital that seized all the profitable economic sectors.
- I presented the importance of financial control, which is imperative, because the underground economy affects the economic, budgetary and social balance, implicitly the national natural order, reiterating the fact that no economic actor in this hidden field will voluntarily accept any type of control.
- in principle, any control requires working documentary material, a very difficult requirement to achieve when it comes to the underground economy, so the law must require that a regulated and standardized control be organized if certain criteria are met. As a goal, the control of the hidden economy is thematic, premeditated, already based on certain information, generally post-factual and

focuses on aspects that can be observed and observed in the case of repetition, evidential, and an investigation-type control, starting from media information , extracted from notifications, complaints by third parties, or well-established rule observations, etc.

- the commensuration and accounting of the underground economy requires the promotion of computerized accounting to achieve operability in short times, using Cloud accounting with a beneficial effect by reducing costs and response times. Dimaginea cât mai corectă, fidelă asupra activităților economice subterane impune legalizarea și profesionalizarea tehnicilor contabile combinate cu controlul electronic, contabilitatea clasică fiind deja depășită în lupta cu economia subterană.
- due to the financial possibilities of the underground economy, which is served by well-paid specialists, a high-level training of state controllers in computerized and/or cloud accounting is required, in-depth and easy computer work should become a basic rule.

*The creative combination of theory and practice as a result of applied/empirical research with the subject of measurement and accounting of the underground economy, based on the conclusions expressed above, offers **some recommendations** contributing to the optimization of the correlation of measurement-accounting-underground economy:*

- in the current conditions of an unprecedented health crisis against the background of a deep economic and social crisis, the harmful impact of the underground economy on society as a whole and on the economy in particular must be measured, in order to be able to find the necessary financial resources to solve these crises.
- the population must be very well informed and educated about the signs or indicators of economic activities specific to the underground economy, the importance and necessity of observation in terms of combating it, together and in synergy with the government bodies and public institutions involved, in order to be able to describe their presence, and to detect weak points with the help of measurable indicators.
- the effectiveness of combating the underground economy is significantly influenced by the exchange of information between the population and the administration in the current economic and social context, and by the interaction

between the economic environment and governmental factors to create an appropriate strategy for this effort.

- the quantitative and value assessment of the activities of the underground economy, very heterogeneous from area to area and from country to country, and its influence on the national accounts (GDP in particular) through the lens of the negative economic effects that can have different consequences according to specific contextual circumstances.
- the heterogeneity is given in principle by the extent of the undeclared economy, which, depending on the area, can be up to 30% of the real economy, being not a residual problem but a structural problem, which must be clarified and requires very firm policies to address the specific factors of that area.
- solving the estimation methodology related to the size and evolution of the underground economy (quite incomplete and partially accepted), using a method as simple as possible and generally accepted that can be applied at a homogeneous level, for example having as a criterion the labor force involved, which it can be observable and quantifiable.
- to collect data and information from the underground economy, certain receivers, observers are needed, which can be trade unions, through their members, NGOs, public and administrative authorities, accounting professionals, who can identify the main characteristics, control and evaluate the impact of measures through in terms of the results.
- the three ways of measuring the underground economy must be applied depending on the context and the area of interest, taking into account the costs involved. If at the microeconomic level, direct research is indicated, at the macroeconomic level, indirect estimates correlated with national accounts, monetary demand-consumption, human resources, etc. are recommended, and with computerization, econometric models are gaining ground, taking this type of economy as an unobservable variable, leaving from certain observable indicators thereof. With the advantage of quick time-efficiency-possibility, the most appropriate may be the indirect method, which has the labor factor as a reference base.
- as a result, the digitization of the economy must be a priority objective and a powerful means in the fight against the underground economy, by increasing the

degree of connectivity of information, its propagation and rapid processing, with implications on the real-time commensuration of the underground economy.

- the correlative analysis of accounting and taxation is recommended, the compatibility of accounting and fiscal procedures, taking into account the methods used in measuring the effects.
- the professionalization of the accounting system in tune with the evolution of the global economy, implicitly also with the underground economy, which means harmonizing accounting for this transformation with new particularities such as the informational, digital economy, economic liberalization, aggressive, unprincipled competition, environmental challenges, ecological claims and social changes caused by sustainable development, complex recurring crises, etc.
- the realization of the appropriate generalized accounting language, folded on the globalization standards accepted by the world's economic actors, which is reflected in transparent, comparable and complete situations because economic decisions are taken at a global level.
- experience has emphasized and life has demonstrated that between the producer of accounting information (the accountant) and those who control there must be interaction and collaboration, the relationship must be well regulated and established, because due to financial interest, a partnership can be difficult to achieve in practice.
- the measurement of the underground economy must be done through customized/standardized indicators, which reflect as accurately as possible the undeclared, illegal activities, in order to be able to identify and interpret the weak points through appropriate methods and take the appropriate countermeasures.

*Through the prism of the research carried out, there may be critical points related to the **commensuration and accounting of the underground economy**, which require the attention of decision-makers and interested users:*

- statistically, the economic activities in the underground area are integrated into the general economy, implicitly being part of the GDP, the assessment requiring appropriate methodologies and compatible with the official economy, but it is difficult to obtain reliable and complete information because by their nature they cannot be observed directly, due to their nature not directly observable being also

a plurality of economic orientations in states with different regulations and different determination techniques.

- the underground economy is realized at a global level in proportion to its dimensions, with national and local interactions and connections, acting in various national jurisdictions, accounting still lacking a universal language even at the level of the official economy, trying at the international level to achieve a consensus.
- the underground economy is also maintained due to unfair competition, immoral competition, disadvantaging those who respect the rules and favoring those who break them, thus contributing to the maintenance of activities that would normally be removed from the market and influencing its value.
- commensuration through the indirect method, with the labor force as a variable, can be altered due to conditions of social insecurity, through the lack of social contributions, with consequences from a value point of view, not taking into account permanent training, professional conversion, etc.;
- the interpretation of the results may be initially ambiguous, because the illegal use of labor should decrease the official costs, but in reality the available unemployed have a harder time accepting undeclared jobs, due to social insecurity, the available going to low-skilled areas
- the dynamics of the underground economy - especially in these pandemic moments - unevenly affect the national accounts due to the diversified action both between areas of the national territory and between states, even between economies, for which the effect must be taken into account from the moment of planning the commensuration heterogeneous of activities.
- changing the state's attitude by renouncing leniency and tax amnesty, applicable only in special cases and moments, and encouraging voluntary compliance, by establishing clear granting rules to perpetuate a certain commensuration technique with as few adjustments as possible.
- the monitoring of fiscal obligations is not standardized, using specific indicators for each activity sector or each country, issuing periodic reports to ascertain their evolution and dynamics and confirm the estimated results following the same unclear trend.

- financial controls at any level or by any body should be carried out through the lens of the effect of pecuniary or reputational sanctioning of tax fraud or illegal activity, so that the risk is less attractive than the black benefits. The application of the measures must be done in such a way that the registered economic activities are more profitable compared to the sanctions applied to the underground economy.
- viewed internationally, even if accounting can be standardized, accounting is specific to each country, with accounting regulations adopted to its requirements, . Also, commercial links with partners from different jurisdictions can intervene in the fraudulent circuit, some punishable and others not.
- the application of accounting regulations and the taxation of undeclared activities involves costs on the part of the entities involved and very administrative procedures
- difficult, which requires a reformation of them aiming at their simplification, the alignment of the technological infrastructure with the innovations in the field and the specialization of the personnel interacting in the field.
- despite the fact that the accounting standards tend towards uniformity/harmonization, the self-interest of those involved takes priority through the targeted application of certain accounting methods and policies or through the manipulation of accounting or reporting according to this interest.
- the degree of professionalism of the people involved in measuring and accounting for this underground economy is implicitly diversified and the accounting image offered by them may differ. Likewise, financial controls in the forms mentioned above, as a filter between the generator of accounting information and decision-makers, are different people, with different capacities and motivations, resulting in different answers.
- the shortcomings presented above, belonging to the so-called creative accounting, intentional or not, imaginative, can be mitigated or eradicated by resorting to innovative IT technologies, digitization, Cloud services, BIG Data, etc.

Going by the simple rule of evolutionism, that solving a problem in turn produces a new problem, a question can be asked, who can guarantee us that in this new era of increased computerization, digitalization and why not say robotization, engineering financial crimes

committed by hackers specialized in accounting and well motivated pecuniarily can be detected and combated?

11. Research limits

Although knowledge is unlimited, the research itself has inherent limits generated first of all by human limits and secondly by its very purpose and objectives formulated according to a predetermined format, only managing to do a partial review of this quite economic field vast, domain in a continuous perpetuum mobile of transformation and adaptation.

The topic discussed in the present study regarding the underground economy in terms of its commensuration and accounting, as it emerged from its content, has a pronounced historical approach but taking into account the permanent adaptation of this type of economy to the present and more than likely the future human society, it is topical, especially in the case of Romania, where the rather arduous path of the transition to the market economy has not yet been completed.

Working in a tangible field with the underground economy, being an insolvency practitioner, I came into contact with many companies that went bankrupt as a result of commercial relations with companies with incorrect behavior, both fiscally and economically, creating the conceptual and application framework necessary to support these doctoral studies.

Like the underground economy that quickly adapts to all the changes in the life of society, also in terms of accounting, the evolution knows an exponential upward trend influenced to a very large extent by the technological success of computerization and digitization, the commensuration and quantification of this type of undeclared economy becoming a very problematic complex, both at the local national level, but especially internationally due to globalization.

Similarly, in the research of the economy, one should not take one step at a time, what you apparently know today may be out of date tomorrow, having to start all over again. Although the underground economy, under the various names and forms under which it manifests, is a permanent theme of research, it cannot be said that there is a specific pattern, an accounting model in which you put the variables and the result comes out.

I have tried and I hope that to some extent I have successfully completed a research model that reflects the assumed scientific approach, which can be perfected, approached from other perspectives as well, the variants of thinking and interpretation not being limited,

expressed through the experience and training of the who formulates them, all representing a unity in diversity, taking into account this particular field of the underground economy.

The possible practical limit of the research was also imposed by the sample size of the positive questionnaire survey, which was thought out under optimal time and cost conditions from my point of view, the result may not be substantially different if the costs and lead times had been much bigger.

These limits, in addition to other possible ones that may appear in the case of future research, have represented and will represent work milestones for potential interested persons, the merging of the old with the new being beneficial from all points of view.

12. Research perspectives

The present research can be continued by exploring the area of the accounting of the underground economy through the much more accentuated prism of its computerization, impacted by the digitization that is current and the application of cloud technology at the public level.

Since ghost companies or those with incorrect fiscal behavior act under the impulse of the moment, it is very important to connect in real time with the accounting information that reflects their activity, possible through the Internet, which has become spatially generalized, using a simple phone, tablet or computer, to react quickly and take appropriate action.

An advantage or danger, depending on the point of view, can be represented by the exclusion of man, or his presence as little as possible, from the accounting of the activities of the hidden economy, excessive robotization, which will significantly influence the method of commensuration and accounting, documents in the format physical being on the way to extinction, increasing the degree of dependence on technology.

I tried to address this aspect of computerization a little in the paper as well, but I did not develop it, but I hope that in future concerns I will have it in mind as a possible research direction.

13. Dissemination of research results.

The research work during this period of doctoral studies was carried out as follows:elaborarea și prezentarea rapoartelor de progres pe parcursul anilor de studiu;

- the preparation of this doctoral thesis on the topic Possibilities of commensuration and accounting of the underground economy;
- participation in scientific and professional courses;

- participation in various scientific events (conferences, congresses, webinars, scientific communication sessions);
- preparing and presenting a number of 17 papers at conferences and prestigious scientific events recognized by the CNSIS and 11 articles published in indexed specialist journals.

14. List of works

Nr. Crt.	DETALII
	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, Marcel CONSTANTIN, „ <i>TRANSFER PRICES - TAX EVASION OR OPTIMIZATION</i> ”, 1st International Conference on „Education in the Digital Era”, Danubius University of Galați, July 22-23, 2022.
	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, Marcel CONSTANTIN, „ <i>IMPLEMENTATION OF THE SAF-T FISCAL AUDIT STANDARD, ANGEL AND/OR DEMON FOR ACCOUNTING?</i> ”, 1st International Conference on Education in the Digital Era, Danubius University of Galați, July 22-23, 2022.
	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, „ <i>FISCAL CONTROL INSTRUMENT FOR QUANTIFYING TAX EVASION</i> ”, 12th International Conference The Danube – „Axis of European Identity-Danubian Economy”, Danubius University of Galati, June 29-30, 2022.
	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, „ <i>FISCAL DIGITALIZATION - THE ANTIDOTE OF CREATIVE ACCOUNTING</i> ”, 12th International Conference The Danube – „Axis of European Identity-Danubian Economy”, Danubius University of Galati, June 29-30, 2022..
	Alin Sergiu NIȚU , „ <i>METHODS OF MEASUREMENT AND ACCOUNTING OF THE UNDERGROUND ECONOMY</i> ”, International Conference „Management of small and medium entities in times of crisis”-(GEEPC), Grecia Thesaloniki, Valahia University of Targoviste, Romania, June 20-21, 2022.
	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, „ <i>ELECTRONIC PAYMENTS, THE ANTIDOTE OF THE HIDDEN ECONOMY</i> ”, 17th International Conference on European Integration – „Realities and Perspectives-Performance and Risks in the European Economy”, Danubius University of Galati, May 12-14, 2022.
	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, „ <i>SHELL COMPANIES - WHITE COLLAR MAFIA</i> ”, 17th International Conference on European Integration – „Realities

	and Perspectives-Performance and Risks in the European Economy”, Danubius University of Galati, May 12-14, 2022.
	Alin Sergiu NIȚU , „ <i>ACCOUNTING-CIRCULAR ECONOMY-UNDERGROUND ECONOMY RELATIONSHIP</i> ”, The National Session of Student Scientific Communications "European university days. education and sustainable development in the European Union" 9th Edition, University of Petroleum and Gas Ploiești-Faculty of Economic Sciences, Ploiești, May 11, 2022.
	Alin Sergiu NIȚU , Marcel CONSTANTIN, „ <i>FINANCIAL CONTROL, THERAPY IN THE ERADICATION OF UNDECLARED WORK AND TAX EVASION</i> ”, 3th International Conference „Global Interferences of Knowledge Society”, Valahia University of Targoviste, , november 12-13, 2021, Târgoviște.
	Alin Sergiu NIȚU , Marcel CONSTANTIN, „ <i>PANDEMIC, THE DISEASE OF THE UNDERGROUND ECONOMY</i> ”, 3th International Conference „Global Interferences of Knowledge Society”, Valahia University of Targoviste, , november 12-13, 2021, Târgoviște.
	Alin Sergiu NIȚU , Marcel Constantin, „ <i>TAXATION OF THE DIGITAL ECONOMY-A NEW TAX CHALLENGE</i> ”, National Session of Student Scientific Communications "Economy and digital society" IV Edition, Ploiești Petroleum and Gas University-Faculty of Economic Sciences, Ploiești, November 03-05, 2021.
	Ana-Maria COMANDARU (ANDREI), Alin Sergiu NIȚU , Adriana PADURARU (HORAICU), Xiaoyu ZHAN, „ <i>TRUE IMAGE - A FUNDAMENTAL PRINCIPLE OF FINANCIAL STATEMENTS</i> ”, „4th International Conference on Contemporary Challenges for the Society in the Context of the Recent Economic and Social Changes” 4th Edition - CCSCRESC, Academy of Romanian Scientists, & Valahia University of Targoviste, july 23-24, 2021, Târgoviște.
	Alin Sergiu NIȚU , Marcel CONSTANTIN, „ <i>DIGITAL ECONOMY VERSUS THE INFORMAL ECONOMY IN PANDEMIC CONDITIONS</i> ”, International Conferences “Challenges of doing business in the global economy” 9th Edition - CBGE 2021, Dimitrie Cantemir Christian University, june 4, 2021, Bucharest.
	Alin Sergiu NIȚU , Marcel Constantin, „ <i>CORRUPTION - A DISTURBING FACTOR IN THE DEVELOPMENT AND ADMINISTRATION OF BUSINESS THROUGH PRISM OF ENERGY SOURCES</i> ”, National Session of Student Scientific Communications "Energy sources in the development and management of sustainable businesses" 4th Edition, Ploiești Petroleum and Gas University-Faculty of Economic Sciences, Ploiești, November 11-13, 2020.

	Alin Sergiu NIȚU , Marcel Constantin, „ <i>PUBLIC FINANCIAL EDUCATION AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT</i> ”, The National Session of Student Scientific Communications, "European university days education and sustainable development in the EU28" 7th edition, organized online by the Faculty of Economic Sciences of the Petroleum and Gas University of Ploiești, between November 18-20, 2020.
	Alin Sergiu NIȚU , Bogdan DRAGULIN, „ <i>ACCOUNTING AND TAX TREATMENT OF UNEARNED RECEIVABLES</i> ”, International Conference „Contemporary Challenges for the Society in the Context of the Recent Economic and Social Changes” - 3rd Edition”, Academy of Romanian Scientists, , june 20-22, 2019, Târgoviște.
	Cornelia-Maria NIȚU, Alin-Sergiu NIȚU , „ <i>COST OR PROFIT, IMPULSE OR BRAKING IN RELATION TO ENERGY - SUSTAINABLE DEVELOPMENT</i> ”, National Session of Student Scientific Communications "Energy sources in the development and management of sustainable businesses" 2nd Edition, University of Petroleum and Gas Ploiești - Faculty of Economic Sciences, Ploiești, November 21-23, 2018.
	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, Marcel CONSTANTIN, „ <i>FISCAL CONTROL INSTRUMENT FOR QUANTIFYING TAX EVASION</i> ”, <i>Acta Universitatis Danubius. Œconomica (univ-danubius.ro)</i> , ISSN: 2067 – 9211, in curs de publicare
	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, Marcel CONSTANTIN, Vol. 17 No. 1 (2022) / <i>Danubius Proceedings. (EIRP Proceedings)</i> , ISSN: 2067 – 9211, „ <i>IMPLEMENTATION OF THE SAF-T FISCAL AUDIT STANDARD, ANGEL AND/OR DEMON FOR ACCOUNTING?</i> ”, https://dp.univ-danubius.ro/index.php/EIRP/index .
	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, Marcel CONSTANTIN, Vol. 17 No. 1 (2022) / <i>Danubius Proceedings. (EIRP Proceedings)</i> , ISSN: 2067 – 9211, „ <i>FISCAL DIGITALIZATION - THE ANTIDOTE OF CREATIVE ACCOUNTING</i> ”, https://dp.univ-danubius.ro/index.php/EIRP/index .
	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, Vol. 18 No. 3 (2022) <i>Acta Universitatis Danubius. Œconomica (univ-danubius.ro)</i> , ISSN: 2067 - 9211 „ <i>ELECTRONIC PAYMENTS, THE ANTIDOTE OF THE HIDDEN ECONOMY</i> ”, https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/issue/view/1836 .
	Alin Sergiu NIȚU , Aurelian CONSTANTIN, Vol. 18 No. 3 (2022) <i>Acta Universitatis Danubius. Œconomica (univ-danubius.ro)</i> , ISSN: 2067 - 9211 „ <i>SHELL COMPANIES - WHITE COLLAR MAFIA</i> ”, https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/issue/view/1837 .

	Alin Sergiu NIȚU , Marcel CONSTANTIN, Vol. 18 No. 2 (2022) <i>Acta Universitatis Danubius. Œconomica (univ-danubius.ro)</i> , ISSN: 2067 - 9211 „ <i>THE PANDEMIC - THE DISEASE OF THE UNDERGROUND ECONOMY</i> ”, https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/1774/2121 .
	Alin Sergiu NIȚU , Marcel CONSTANTIN, Vol. 18 No. 1 (2022) <i>Acta Universitatis Danubius. Œconomica (univ-danubius.ro)</i> , ISSN: 2067 - 9211 „ <i>FINANCIAL CONTROL THERAPY IN THE ERADICATION OF UNDECLARED WORK AND TAX EVASION</i> ”, https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/issue/view/135 .
	Alin Sergiu NIȚU , Marcel CONSTANTIN, Social Economic Debates, Volumul 10, Issue 1, 2021, ISSN 2360-1973; ISSN-L 2248-3837 „ <i>DIGITAL ECONOMY VERSUS THE INFORMAL ECONOMY IN PANDEMIC CONDITIONS</i> ”, http://www.economic-debates.ro/arhiva-issu1-2021.php .
	Alin Sergiu NIȚU , Marcel CONSTANTIN, Social Economic Debates, Volumul 10, Issue 1, 2021, ISSN 2360-1973; ISSN-L 2248-3837/ „ <i>CORRUPTION - A DISTURBING FACTOR IN THE DEVELOPMENT AND ADMINISTRATION OF BUSINESS THROUGH PRISM OF ENERGY SOURCES</i> ”, http://www.economic-debates.ro/arhiva-issu1-2021.php .
	Alin Sergiu NIȚU , Marcel CONSTANTIN, Social Economic Debates, Volumul 8, Issue 2, 2021, ISSN 2360-1973; ISSN-L 2248-3837 „ <i>PUBLIC FINANCIAL EDUCATION AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT</i> ”, http://www.economic-debates.ro/arhiva-issu2-2020.php .
	Cornelia Maria NITU, Alin Sergiu NIȚU , Mihai Andrei MIRICA, vol.7, Issue 4, 2019- Hyperion Economic Journal, ISSN 2343-7995 „ <i>GREEN ACCOUNTING FOR THE DEVELOPMENT AND MANAGEMENT OF SUSTAINABLE BUSINESSES IN MULTINATIONAL COMPANIES</i> ”, https://hej.hyperion.ro/issues-2019/vol-7-issue-4-2019

Curriculum vitae

PERSONAL INFORMATION Nițu Alin Sergiu

Str. Afinelor, nr. 6-8, cod poștal 100346, loc. Ploiesti, jud. Prahova

0726234473

aconrental@yahoo.com

Gender Male | Date of birth 25/07/1987 | Nationality Romanian | Marital Status : Married

WORK EXPERIENCE

Aprilie 2015 - prezent

PRACTICIAN IN INSOLVENTA - ASOCIAT COORDONATOR

ACON INSOLVENCY GROUP SPRL Ploiești

Coordonarea activitatilor specifice ale administratorului/lichidatorului judiciar procedura insolventei

Ianuarie 2018 – prezent

ASOCIAT și ADMINISTRATOR

ACON FINANCE SOLUTIONS SRL Ploiești

Evidenta contabila, asigurarea intocmirii situatiilor financiare anuale, intocmire rapoartelor.

Organizarea si coordonarea intregii activitati comerciale si economice

Iulie 2010 - prezent

MEDIATOR

CABINET DE MEDIATOR SERGIU-ALIN NITU

Medierea oricărui tip de dispută.

2013 - prezent

ADMINISTRATOR

ACON PARKING LOCATIONS SRL Ploiești

Managementul sistemului de parcare cu plata;

Octombrie 2006 – Martie 2015

CONSILIER JURIDIC

ACON AUDIT SRL Ploiesti

Asigurarea desfasurarii activitatii firmei in conformitate cu normele legale si consultanta juridica către departamente și conducerea acestora

Ianuarie 2009 – Iulie 2014

ADMINISTRATOR

ACON RENTAL SRL

-Mentinerea statiilor de lucru in buna stare de functionare: eliminarea virusilor, rezolvarea diverselor probleme soft/hard (înlocuirea componentelor);

Mai 2009 – Octombrie 2010

ASISTENT OPERATIUNI DE MARKETING

AIG FOND DE PENSII SA

Identificarea si contractarea participantilor la fondul de pensii

Coordonarea, supravegherea si furnizarea de consultanta specifica altor agenti de marketing

10.2006 – 10.2009

WEBDESIGNER

INDEPENDENT

Crearea si implementarea de concepte grafice pentru continut online sau offline elemente promotionale, elemente grafice pentru interfata web/software, procesare imagini etc.

EDUCATION AND TRADING

2021-2022

Evaluator proprietăți imobiliare-ANEVAR

Membru stagiar

2018 – prezent

Studii doctorale

Universitatea Valahia Targoviste

ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI UMANISTE

DOMENIUL FUNDAMENTAL ȘTIINȚE ECONOMICE

DOMENIUL CONTABILITATE

2017

Arbitru Judecător

Tribunalul permanent de arbitraj instituționalizat

2016 - 2018

Master - Cariera Judiciara

Universitatea Crestina Dimitrie Cantemir Bucuresti

2016 – 2017

Formator

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției sociale și Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului Centrul de resurse Apollo

2011

Certificate of professional competences for the occupation of Human Resources Inspector

Camera de comerț și industrie Prahova

2010

Mediator

Edumonde mediation-Consiliul de Mediere

2006 – 2009

Diploma de licență

Universitatea Spiru Haret București

Drept

2007

Certificare broker

CNMV București

2002 – 2006

Diploma de bacalaureat

Colegiul National Spiru Haret

Engleza intensiv

PERSONAL SKILLS

Mother tongue(s)

Română

Foreign language(s)

	INTELEGERE		VORBIRE		SCRIERE
	Ascultare	Citire	Participare la conversație	Discurs oral	
Englez	B1	B1	A1	A1	B1
Scrieți denumirea certificatului. Scrieți nivelul, dacă îl cunoașteți.					

Niveluri: A1/2: Utilizator elementar - B1/2: Utilizator independent - C1/2: Utilizator experimentat
Cadru european comun de referință pentru limbi străine

Job-related skills

- munca în echipă

Digital skills

- o bună cunoaștere a instrumentelor Microsoft Office™
- program informatic de contabilitate SAGA,

Alte competențe

- de comunicare și leadership

Permis de conducere

- cat. A si B (2006)